KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 86 — 1928 Federated Pressin jäsen Keskiviikkona, toukok. 2 p:nä—Wed., May 2 Member The Federated Press XII Vuosik. — Vol. XII

Albertan kaivosherrain vastarinta murtuu

Osa työvoimanostajista tunnustaneet Canadan kaivostyöläisten union — Työläiset saavuttaneet melkoisen voiton lujalla esiintymisellään

CALGARY, Alta., huhtik. 28. — aikki Pohjois-Albertan kaivokset, puolet niistä maakunnassa olevis- kaivoksista, jotka ovat Canadan ivostyöläisten liiton kontrollin alai-, sekä kaksi Etelä-Albertan kai-sta ovat suostuneet tunnustamaan ion ja tämän johdosta lakkoa ei ole tsuttu toukok. 1 päiväksi mainittui-n kaivoksiin. Tämän ilmoituksen Canadan kaivostyöläisten liiton esidentti Frank Wheatley antanut nomalehdille menettelytapakomitean simäisen istunnon jälkeen viime rstaina.

Komiteasta tuntuu, sanoo Wheat-y, että union pitäisi solmita sopi-uksen niiden kaivosten kanssa, jot-ovat taipuvaiset tunnustamaan öläisten järjestön. Mitä toisiin kai-ksiin tulee, piti hän luultavana, että tulevat julistettaviksi lakkoon. aivokset, jotka joutunevat lakon a-iseksi, ovat höyryhiilen kaivokset ows Nest Passissä, Canmoressa ja rdeggissa sekä eräät taloushiilen ivokset Lethbridgessä, Waynessä ja umhellerissä.

Sen johdosta, että pohjoisten kaivos-n työnantajat ovat ilmoittaneet ai-vansa tunnustaa union, arveli heatley, että hiilen hankinta Onta-n markkinoita varten ei tule suu-ti kärsimään lakosta.

Työnantajain rintaman särkyminen merkittävä suureksi voitoksi työ-sille.

Canmoren työläisten taistelu

LAKKO JATKUU — TYÖLÄISIÄ VASTAAN NOSTETTU OIKEUDENKÄYNTI TUNNETUN RÄJÄHDYSAINEJUTUN JOHDOTSA — KAIVOSPOMO AHTAALLA

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

CANMORE, Alta, — Kirjeenvaihtajamme kirjoittaa meille Canmoren kaivostyöläisten lakosta ja sitä seuranneista tapahtumista seuraavaa:

Työlakko, joka on jo kestänyt nelisen viikkoa paikkakunnallamme, yhä vaan jatkuu oikeuden käynneistä huolimatta. Kuten aikaisemmin on "Vapaudessa" kerrottu, alkoi täällä komppanian kaivantosuperintendentin ja miesten välille maaliskuun loppupuoliskolla "powder" (ammukeaine) sota.

Pari slaavilaista mainaria, isä ja poika, jotka työskentelivät yhdessä paikassa, väitetään jättäneen, ja ehkä ovatkin jättäneet, "powder"-kannun kaivantoon. Kannu sisälsi 5½ puikkoa räjähdysainetta, ja oli se jo jätetty kaivantoon tammikuun loppupäivinä, sekä kätketty kolin sekaan jonkun työpaikan läheisyyteen.

Mutta työpaikkaan oli määrätty jotkut toiset kaksimiestä työhön ja heidän väitetään tahallaan lähettäneen räjähdysainekannun ulos täysinäisessä kolivaunussa. Mutta kukaan ei voi todistaa, kuka tämän oli tehnyt. Ainoastaan komppanian superintendentti teki sellaisen johtopäätöksen, että ne miehet ovat sen tahallaan lähettäneet, jotka työnsivät siinä paikassa. Tämän perusteella hän eroitti työstä nämä miehet josta seurasi, että miehet päättivät julistaa lakon.

Sitten asialle tuli uusi käänne. Valtion kaivosten tarkastaja saapui tänne ja haastoi oikeuteen kaikki asianomaiset, superintendentin esiintyessä päätodistajana. Mutta mitä ensimmäistä oikeuden kuulustelusta voi päättää, niin tämä kaivospomo joutui sellaisen ristikuulustelun alaiseksi, että hän itse näytti olevan syytetyn penkillä ja syytetyt syyttäjinä. Kapteeni Shaw, calgarylainen loijari, oli union puolesta miehiä puolustamassa. Seuraava oikeuden kuulustelu tulee esille uudestaan 26 p. huhtikuuta. Silloin jo ehkä voidaan nähdä, mille puolelle asiat alkavat kallistumaan.

Näitä samoja räjähdysainejuttuun sotkeutuneita miehiä on kaikkiaan kuusi, jotka on haastettu oikeuteen vastaamaan. Kaksi muuta miestä on vielä yllämainittujen lisäksi, jotka ovat epähuomiossa unhottaneet räjähdysainekannunsa tyhjän kolivaunun pohjalle ja luoneet kolia vaunun täyteen ja lähettäneet ulos. Mutta jokaista tapausta on seurannut sellainen onni, ettei räjähdysaine ole sattunut räjähtämään, joten siitä ei ole sen suurempaa vahinkoa seurannut. Jokaisessa muussa paitsi alussa mainitussa tapauksessa, josta seurasi miesten eroittaminen, ja meidän lakkomme, on komppanian superintendentti antanut viikon joutenoloa rangaistukseksi huolimattomuudesta. Mutta nyt valtion tarkastajan saapuessa joutuivat kaikki jo rangaistuksensa ennen kärsineet uudestaan tilinteolle ja vieläpä rangaistuksen antajakin, superintendentti, hän kuin ei ole näistä tapahtumista tiedoittanut mitään valtion ylitarkastajille.

Englannin sotalaivoja Egyptiin

Imperialistinen hallitus ei salli Egyptin kokoontumisvapautta koskevan lain hyväksymistä

Lähetetty nootti on ulti matumin luontoinen

LONTOO, Engl., huhtik. 29. — Epäviralliset tiedot selittävät, että hallitus on lähettänyt Egyptille jyrkkäsanaisen prostestinootin, joka on käsitettävä ultimatumin luontoiseksi. Tämä tieto saa vahvistusta yhä enemmän siitä, että Maltasta (Välimeren laivastoasemalta) on saapunut tieto, jossa ilmoitetaan että osa Englannin sotalaivastosta on määrätty heti lähtemään Aleksandriaan, Egyptiin.

Yleistä kokoontumisvapautta koskeva laki, joka hyväksyttiin Egyptin edustajahuoneessa viime tammikuussa, on ilmoitettu senaatin työjärjestykseen huomiseksi.

Kaksi tärkeää kohtaa

Lakiesityksen kaksi kohtaa ovat sellaisia, joita Englannin hallitus pitää suoranaisesti vastakohtina vuonna 1922 annetulle julistukselle, sekä samalla "ulkomaalaisten asemaa uhkaaviksi."

Ensimmäinen tarkoitetuista kohdista kieltää poliisin sekaantumasta millään tavalla yleisten kokouksien pitoon, ellei kokouksen tai tilaisuuden järjestäjän taholta poliisin apua pyydetä, tai jos erittäin vakavaluontoinen häiriö kokoustilaisuudessa syntyy.

Toinen lain kohta, mitä Englannin hallitus jyrkästi vastustaa on se, että poliisille, joka rikkoo edellämainittua lakia, määrätään erittäin raskaat rangaistukset.

Voidaan palauttaa mieliin, että sen jälkeen kuin Egypti oli hyljännyt n.k. englantilais-egyptiläisen liiton, asettui Englannin hallitus jyrkästi vastustamaan kokoontumisvapautta koskevaa lakia. Se lausui, että jos laki tullaan hyväksymään, niin se tulee ryhtymään kaikkiin tarpeen vaatimiin toimenpiteisiin sellaisten tekojen estämiseksi, "jotka uhkaavat ulkomaalaisten henkeä Egyptissä."

Tory-hallitus kierollee

Nahas Pasha, Egyptin pääministeri on kuitenkin torjunut sellaisen väitteen, että tämän lain kautta ulkomaalaisten asema tulisi millään tavoin asetettua vaaranalaiseksi. Viimeksi hän puhui lain puolesta yleisessä kokouksessa viime perjantaina, väittäen samalla että Englannin taholta esitetyt väitteet ovat pelkkiä harhakuvia.

Kairosta saapuneet tiedot kertovat egyptiläisten lehtien kirjoittavan siinä äänilajissa, että lain käsittely senaatissa tulisi lykätä joksikin aikaa, että nyt sattunut välikohtaus voitaisiin sillä aikaa selvittää.

London Mail-lehti on saanut Kairosta tiedon, että Englannin hallituksen nootti on laadittu ultimatumin muotoon, jossa suoranaisesti kielletään Egyptin hallitusta hyväksymästä kokoontumisvapautta koskevaa lakia.

Laivasto lähtenyt

MALTA, huhtik. 29. — Useita Englannin sotalaivaston laivoja lähti tänä aamuna Egyptiin. Niiden joukossa ovat Välimeren laivaston lippulaiva Warspite, risteilijä Valiant, sekä useita hävittäjiä.

Vaikka hallituksen taholta ei ole annettu vahvistusta näille tiedoille, niin ei myöskään niitä ole peruutettu, joten tiedot kaikesta päättäen pitävät paikkansa.

Tämän edesottamisensa kautta Englannin hallitus on ryhtynyt toteuttamaan aikaisempaa uhkaustaan, että se ei salli Egyptin millään tavoin ryhtyvän määräämään sisäisistä asioistaan. Kaiken pitäisi tapahtua kuten emämaan imperialistinen hallitus määrää. Tilanne on tällä kertaa hyvin kärjistynyt.

Kommunistit saavuttaneet loistavia vaalivoittoja

Marty valittu uudestaan; Duclos voittanut ylivoimaisesti Blumin; sosdemit kärsineet tappioita

PARIISI, huhtik. 29. — Tänään toimitetuissa Ranskan parlamenttivaaleissa ovat kommunistit saavuttaneet erittäin loistavia vaalivoittoja. Lopullisia äänten tuloksia ei ole vielä saatu, sillä 65 vaalipiiristä puuttuu tiedot, mutta suunnilleen jo tiedetään tuloksien jakautuminen.

Sosialidemokraatit ja porvarilliset radikaalit, jotka joutuivat tekemään "hätäliiton", nähtyään suunnattoman vaalitappion heitä kohdanneen ensimmäisissä vaaleissa, ovat tähän mennessä saaneet 227 paikka, edellisen parlamentin 285 verrattuna. Heiltä on oikeistolainen pääministeri Poincaren bloki saanut noin 40 paikkaa, eli yhteensä 305, verrattuna 261 edellisellä kerralla.

Kommunistien saamaa yksityiskohtaista tulosta ei vielä ole tiedossa, mutta jos he ovat saaneet, kuten näyttää, toiset puolet sosdemien menetyksistä, niin nousee kommunistien valtaamien uusien paikkojen lukumäärä useilla kymmenillä.

Vankilaan tuomittu kommunistinen edustaja Marty tuli valittua uudelleen loistavalla voitolla.

Erittäin suurta huomiota on herättänyt Pariisissa se, että kommunistinen ehdokas Duclos sai musertavan voiton sosialidemokraattien tunnetusta johtomiehestä Blum'ista. Molemmat olivat Pariisin 20:ssa vaalipiirissä ehdokkaina.

Lisää ohranan uhreja Suomessa

Branting matkustaa protesteeraamaan

Työmiehen Tukholmasta saama radiotieto kertoo valtiollisen ohranan ajojahdeista seuraavaa:

Suomessa on tapahtunut uusia itsemurhia vangittujen punaisten keskuudessa. Ruotsalainen lakimies Branting matkustaa Suomeen puolustamaan vangittuja. Skandinavian maissa järjestetään protestikokouksia Suomen valkoterrorin johdosta.

Koulujupakka Innisfilin townshipissä

Opettajatar yrittänyt pieksää tyttöoppilasta remmillä, mutta tytön veli riistänyt sen opettajattaren käsistä

BARRIE, Ont., huhtik. 29. — Paikkakunnalla on herättänyt melkoista huomiota oikeusjuttu, joka on nostettu erästä "pahankurista" kansakoulupoikaa vastaan sen johdosta, että hän oli väkisin riistänyt nahkaremmin opettajattarensa kädestä, tämä yritti ryhtyä pieksämään pojan 12-vuotiasta sisarta.

Tapaus sattui Kellyleaughin koulussa Innisfilin townshipissä ja oikeudessa esiintyi kantajana mainittu opettajatar, Charlotte Mason. Hän myönsi, että poika oli kahdesti ottanut ruoskan hänen kädestään, kun hän oli aikonut ryhtyä kurittamaan sisarta tottelemattomuudesta. Oikeus antoi pojalle ehdollisen tuomion. Juttu kuvaa hyvin nykyaikaisia "kasvatusmenetelmiä". Sitä valaisee se, että kun opettajatar oli yrittänyt tällaiseen alentavaan kurituskeinoon, mutta pojan väliintulon takia epäonnistunut aamutunnilla, oli hän passittanut pojan pois koulusta iltapäiväksi, voidakseen sitten iltapäivällä saada tyttöön kohdistuvan rangaistusklihkonsa tyydytetyksi. Poika oli kuitenkin iltapäivällä palannut kouluun sekä ryöstänyt uudestaan piiskan opettajattarelta, juosten sen jälkeen ulos. Poika on tunnettu luonteeltaan sisukkaaksi, mutta oikeudentuntoiseksi ja hyvälahjaiseksi oppilaaksi.

Osoituksena siitä, millaisten herrasmiesten käsissä on mainitun koulun johto, mainittakoon, että koulunjohtokunnan jäsen Tom Mayes, jonka luo poika oli viety kurittomuutensa takia, oli potkimalla koettanut saada pojan pyytämään anteeksi. Mayesia vastaan on nostettu pahoinpitelyjuttu.

Maailman kaivostyöläisten yhdistäminen

Venäläiset uniot avustavat Ruotsin lakkolaisia

MOSKOVA. (Postitieto) — Kaivosmiesten kansainvälinen propagandakomitea on hyväksynyt julistuksen, jossa kutsutaan kaikkien maiden unioita osallistumaan yhteiseen konferenssiin, tarkoituksella perustaa kaivostyöläisten militanttinen kansainvälinen järjestö. Päätöksen tekoon otti osaa kahdenkymmenen eri maan edustajat.

Samalla kertaa komitea päätti ryhtyä kannattamaan ruotsalais-venäläistä kaivostyöläisten komiteaa, ja vaadittiin englantilais-venäläisen komitean muodostamista.

Ruotsalaisia avustetaan

Neuvostoliiton kaivostyöläisten union keskuskomitea on päättänyt taas luovuttaa Ruotsin lakossa oleville kaivostyöläisille 16,000 ruplaa ($8,000). Tämän lahjoituksen kautta nousee samaan tarkoitukseen luovutettu avustussumma yhteensä 202,000 ruplaksi.

Järkyttävä tapaturma Moskovan teatterissa

KAKSI NUORTA TANSSIJATARTA SURMAANTUNUT

MOSKOVA, huhtik. 28. — Eilen illalla tapahtui täkäläisessä suuressa teatterissa äärimmäisen järkyttävä teatteritapaturma, kun Agnessa Koreleva ja Natlie Aksenova, molemmat eteviä 20-vuotiaita balettitanssijattaria, olivat esittämässä näytelmää "Punainen orvokki". He olivat suorittamassa osaansa näyttämön huimaavassa korkeudessa, kun he yhtäkkiä putosivat käsikädessä alas näyttämön lattiaan, monta tuhatta katsojaa käsittävän yleisön silmien edessä.

Esiripun oli määrä sulkeutua juuri muutama silmänräpäys myöhemmin. Tyttöjen putoaminen tapahtui juuri hetkellä, jolloin suuri orkesteri alkoi soittamaan ukkosenjyrinän tapaisesti köyhälistön vallankumouksellista hymniä "Internationale".

Katolilaiset hyökkäilevät Meksikossa

HALLITUKSEN JOUKOT TORJUNEET 400 KAPINALLISEN HYÖKKÄYKSEN

MEXICO CITY, huhtik. 28. — Guanajuaton valtiossa käytiin kiivas taistelu hallituksen joukkojen 37:nen pataljoonan ja 400 kapinallisen kiihkoilijan välillä. Taistelu kesti puolen päivää, sillä kapinalliset tekivät hurjaa vastarintaa. Vihdoin heidän oli kuitenkin peräännyttävä, jätettyään taistelukentälle 19 kaatunutta.

Toinen kapinallisten joukko, luvultaan noin 100 miestä, hyökkäsi eräälle kaivokselle, Manuel Dobladon kaupungin luona, mutta alueelliset vartiojoukot ajoivat heidät pois.

Eräs katolilainen pappi, nimeltä Ossorio Levyva, on lähetetty 90 muun katolilaisen kanssa Tres Mariasin karkoitussarelle, joka on Tyynellä merellä. Karkoitettuja on syytetty salaisesta toiminnasta hallitusta vastaan.

Unkarilainen kommunisti Bela Kun vangittu Wienissä

Hänet mahdollisesti tullaan lähettämään Unkariin; kuolemantuomio voi odottaa häntä

WIEN, Itävalta, huhtik. 28. — Unkarin Kommunistipuolueen huomatuin johtaja, BELA KUN, joka on johtanut kotimaansa vallankumoustaisteluita ja oli Neuvosto-Unkarin päämies, v. 1919, on nyt joutunut itävaltalaisen poliisin vangiksi. Hänen arvellaan saapuneen Wieniin tarkoituksella avustaa Itävallan Kommunistipuolueen uudelleen järjestäytymistä, sekä samalla auttaakseen Unkarin Kommunistipuolueen taistelua julkisen toiminnan puolesta.

Epäillään että Seipelin hallitus, joka on jatkuvasti siirtynyt oikealle ja pysytellyt hyvin ystävällisissä suhteissa Horthyn hallituksen kanssa, mahdollisesti tulee karkoittamaan Bela Kunin Unkariin. Siellä häntä saattaa kohdata kuolemantuomio, ellei työväen joukkovoimalla sitä voida estää.

Yhdessä Bela Kunin kanssa vangittiin myöskin toinen unkarilainen kommunistijohtaja, nimeltä Lippai.

Englannin sormet pelissä

Bela Kunin vangitsemisen arvellaan tapahtuneen Englannin toryhallituksen ohjeiden perusteella, sillä se on kaikessa suhteessa pitänyt Itävallan hallitusta käskyläisenään. Englannin tarkoituksena on ryhtyä täydelliseen boikotin julistamiseen Neuvostoliittoa vastaan. Siinä tarkoituksessa se koettaa yhdistää Ranskan ja Saksan sotaliittoon Neuvostovallan tuhoamiseksi.

Bela Kun johti Unkarin Neuvostotasavaltaa maaliskuusta v. 1919, elokuuhun samana vuonna, jolloin se kukistettiin imperialistien ja Unkarin taantumuksellisten yhdistetyillä voimilla. Kun vastavallankumoukselliset pääsivät valtaan, pakeni Bela Kun Wieniin, missä hän oli jonkun aikaa Karlsteinin vankilassa, ja myöhemmin karkoitettiin Venäjälle.

Siitä lähtien on Bela Kun ollut Kommunistisen Internatsionalen toimeenpanevan komitean jäsenenä.

Tehdastyttöjen äärimäistä riistoa Quebecin maakunnassa

rjat työ- ja palkkaolot paljastuvat parlamenttaariselle tutkimuskomissionille

TORONTO. — "Worker"-lehdessä ostetaan parlamentin asettaman kimuskomissionin keräämää aine-toa Quebecin maakunnassa vallit-ista palkka- ja työoloista.

Siitä ilmenee, että tuossa hurskau-taan kuulussa maakunnassa, jos-on enemmän "ihmeitä tekeviä" us-nollisia "pyhäkköjä", kuin mis-n muualla koko mannermaalla, sa on "neljäkymmentä kertaa nel-kymmentä" kirkkoa ja luostaria, sa kaupungit, kauppalat ja kylät t mustanaan mustatakkisia pap-a opettamassa tyhmälle laumal-n oppia taivaassa kuoleman jäl-n saatavista piirakoista, makse-n puuvillatehtaiden tytöille 8 laria viikolta, joka käsittää 10 tun-raatamista jokaisena arkipäivänä. Katolilaisten työläisten union pre-ntti Pierre Beule todisti komis-nin edessä, että "kenkäteollisuu-sa työskentelevät tytöt saavat Que-issä tai Montrealissa $300:sta $360:-n sekä kappale- että tavallisessa ssä." Samassa teollisuudessa mak-aan järjestymättömille miehille -20 dollaria viikolta.

Järjestyneen työväen palkatkin o-Quebecin maakunnassa huomatta-i alhaisemmat kuin muualla. To-aja selitti, että rakennusalan apu-äisille maksetaan 40 senttiä, maa-ille 47 senttiä, kirvesmiehille 55 tiä, rappareille 85 senttiä, muu-ille 90 senttiä, ja putkimie-e 55 senttiä tunnilta 9 tun-lta päivältä. Järjestymättömien at näillä paremmin palkatuilla la ovat melkoisesti alhaisemmat. Ylläolevasta näkyy, että tämä te-urskas maakunta on todellinen etti eräille teollisuustyöläisten mille. Quebecin kapitalistit elä-loisteliaisuudessa työläisten hiestä verestä rosvotuilla varoilla, mutta silti "hartaita" uskovaisia, sa-n kuin heidän rosvoamansa valis-attomat työläiset.

Meteli Japanin parlamentissa

OKIO, huhtik. 29. — Eilen ta-ui Japanin edustajahuoneessa keä meteli, kun oppositio esitti uottamuslausunnon sisäministeriä aan. Tämän jälkeen edustaja-ne määrättiin kolmen päivän lo-e.

Inä aikana hallitus arvelee saavansa västi lisää kannattajia "käänny-ä", voidakseen saada kumottua uottamusesityksen.

Olutpanimoiden verohuijaukset

OTTAWA. — Liittohallituksen toimesta nostettu juttu, Labatts Brewery Ltd'tä vastaan Lontoosta, Ont., joka piti olla edelläkävijänä yrityksessä saada perityksi oluttehtailta maksamatta jääneitä kauppaveroja tahi muuten huiputettuja aksiiseja, yhteensä usean miljoonan dollarin arvosta, on rauennut sen kautta, että syytteenalainen oluttehdas on sopinut valtion kanssa.

Tässä jutussa oli kysymyksessä noin $110,000:in saatavat.

Harvinainen yhteentörmäys sotilaslennossa

SAN ANTONIO, Tex. — Kadetti James Henderson, kotoisin Indianasta, menetti henkensä kun hänen lentokoneensa törmäsi yhteen toisen lentokoneen kanssa 9000 jalkaa korkealla. Kadetti M. Swisser, joka on surmaantuneen lentäjän luokkatoveri, ohjasi toista lentokonetta, mutta hän pelasti henkensä hyppäämällä lentokoneesta laskuvarjon varassa senjälkeen kun särkynyt kone oli pudonnut 3000 jalkaa.

Oppilaat olivat hyökkäys- ja puolustusharjoituksissa, Henderson lentäen 1000 jalkaa korkeammalla kuin Swisser. Henderson teki hyökkäysliikkeen alas, tavoitellen edellista lentoasemaa, ja Swisser koetti manöveerata koneensa puolustusasemaan. Näissä manövereissä lentokoneiden nähtiin ajavan yhteen. Henderson lienee menettänyt tajuntansa tai loukkaantunut niin pahoin, ettei kyennyt turvautumaan laskuvarjoon, sillä hänen koneensa putosi holtittomasti kiemurrellen maahan. Swisserin koneesta särkyi toinen siipi ja kone putosi 3000 jalkaa ennenkuin Swisser vapautui siitä laskuvarjolla.

PORTLAND, Me., huhtik. 25. — Kylmän koillistuulen mukana satoi täällä 14 tuumaa lunta. Valtion eteläosassakin satoi 10 tuumaa, tehden suurta tuhoa puhelin- ja lennätinlinjoille.

Monarkistinen rosvokenraali kuollut

BRYSSEL, Belgia, huhtik. 25. — Paroonl Peter Wrangel, joka oli viimeisimpiä niistä valkokenraaleista, jotka yrittivät imperialistien sotilaallisen avustuksen kautta kukistaa Sosialistisen Neuvosto-Venäjän, kuoli täällä yläluokkalaisille ominaisten tautien vaikutuksesta. Hän oli aristokraattista sukujuurta, aina vuodesta 1200 lähtien, ja siis perinyt kantaisiltään kaikki orjaherran ja rosvopäällikön omaisuudet. Mutta Venäjän suuri vallankumous teki lopun tällaisten piiskurien hallitusvallasta.

Winnipegin kuorma-ajurit lakossa

Yhteiseslintyminen seurasi äskeisestä järjestäytymisestä — Rikkuria piesty kadulla

WINNIPEG, huhtik. 29. — O. B. U:n toimesta on viime aikoina organisoitu Winnipegin kuorma-ajureita ammattiunioon. Tämän työalan työläisten järjestäytyminen onkin ollut tuloksia tuottavaa. Mutta kuljetuskomppaniat koettivat tehdä kaikkensa järjestäytymisen ehkäisemiseksi ja seurauksena oli lakko.

Työnantajat ovat koettaneet haalia rikkureita, jotka työläisten taholta eivät luonnollisesti ole saaneet osaksensa lempeätä kohtelua. Niinpä porvarilehdet kertovat, että neljä lakkolaista olivat toissa päivänä pysäyttäneet erään kuormavankkureita ajavan rikkurin kadulla, vetivät hänet alas kärryiltä ja antoivat selkään. Sen jälkeen jättivät he rikkurin kadulle ja ajoivat hevosilla pois.

Työnantajat asettuivat vastustamaan työläisten järjestäytymistä

Winnipegin "Tribune"-lehti kertoo, että O.B.U:n sihteeri, R. B. Russell, on kertonut työtaistelun puhkeamisesta seuraavaa: Kuorma-ajurit olivat juuri järjestymässä ja valinneet edustavan komitean, sekä ilmoittaneet tästä työnantajille. National Cartage Company-niminen rahtausliike kuitenkin heti eroitti kaksi komitean jäsentä työstä. Samoin teki Manitoba Cartage Company. Työnantajat ilmoittivat häikäilemättömästi, että eivät tule pitämään palveluksessaan ketään O. B. U:n miestä.

Molempien komppanioiden työläiset menivät sen jälkeen heti työnantajainsa puheille, vaatien eroitettujen takaisin ottamista. Kun tähän ei suostuttu, aloittivat he heti lakon.

Komppaniat ovat ilmoittaneet saaneensa riittävästi rikkureita lakkolaisten tilalle. Lakossa on useita kymmeniä miehiä.

Japanilla 6,000 sotilasta Kiinassa

Viisi amerikalaista sotalaivaa Chefoossa

PEKING, Kiina, huhtik. 28. — Virallisissa tiedoissa selitetään, että kansallisten levittämät tiedot, että he ovat katkaisseet rautatien Shantungin pääkaupungin Tsinan ja rannikkokaupungin Tsingaton välillä, ovat olleet ennenaikaisia.

Kuitenkin selitetään, että ratsuosasto, jonka arvellaan kuuluvan kansallisille, oli hyökännyt ratalinjalle noin 50 mailin etäisyydessä itään päin Tsinasta. Mutta siellä oli heitä vastassa 420 japanilaista sotilasta.

Japanilla on tällä hetkellä Shantungin maakunnassa jo 6,000 sotilasta ja lisää voimia kuljetetaan jatkuvasti. Kaksituhatta sotilasta käsittävä joukko-osasto on lähetetty Tsingaostasta länteen päin, ollen mukana myöskin vahvoja tykistöpattereita.

Japanin sotilasvoimien ylikomentaja, kenraaliluutnantti Fukuda on ilmoittanut kaikille kiinalaisille kenraaleille, että Japani vaatii rautatieliikenteen ja tietojen välityksen koskemattomuuden säilytettäväksi kaikille kansallisuuksille. Edelleen hän on selittänyt, että japanilaiset eivät halua sekaantua pohjoisten tai eteläisten joukkojen puolelle, jos rautateitä vaan voidaan kunnolleen käyttää. Muussa tapauksessa Japanin täytyy julistaa rautatiet puolueettomaksi alueeksi, kuten tapahtui aikaisemmin Mandshuriassa.

Amerikalaisia sotalaivoja on saapunut jo viisi Chefoon satamaan. Suurvaltain sotilaallisten voimien keskittäminen kiinalaiselle alueelle jatkuu lakkaamatta.

Canadan ulkomaankauppa

OTTAWA, huhtik. 30. — Canadan ulkomaankaupassa on ollut huomattavissa jatkuvaa tuonnin lisääntymistä. Vuodelta 1926 oli edullinen kauppatase, s.o. viennin enemmyys tuontiin verraten, $401,371,405. Kuluneen maalisk. lopussa päättyneeltä hallintovuodelta oli edullinen kauppatase kuitenkin enään ainoastaan $141,499,831. Edelliseltä vuodelta oli se $236,680,663.

Kuluneena hallintovuonna kohosi vienti $1,228,207,606:iin ja tuonti $1,108,956,466:iin. Vuoden 1927 vienti oli n. $90,000,000 pienempi, kuin vuonna 1926, jolloin edullinen kauppatase oli huipussaan. Tuonnissa on tapahtunut suurta nousua, sillä se kuluneen hallintovuoden aikana oli $81,627,731 suurempi, kuin vuonna 1926.

CANADAN OMENAVILJELYS

Ottawa. — Virallisen tilaston mukaan, kohoaa Canadan omenatuotanto vv. 1922—26 viisivuotiskaudelta 3,327,590 tynnöriin vuotta kohti. Tästä määrästä tuli Nova Scotian osalle 38 prosenttia, British Columbialle 31 prosenttia, Ontariolle 26 prosenttia, Quebecille 2.5 prosenttia, ja New Brunswickille .93 prosenttia. Nova Scotia ja British Columbia ovat omenaviljelyksessä kiivenneet etusijoille vasta viimeisen 25 vuoden aikana. Vuonna 1901 Ontarion osalle tuli 73 prosenttia Dominionin omenatuotannosta, Nova Scotian osuus oli ainoastaan 11 prosenttia ja British Columbian 1.2 prosenttia.

VAPAUS Canadan suomalaisten työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, tiistaina, keskiviikkona, torstaina ja perjantaina.

TOIMITTAJAT:
A. T. HILL. T. H. CARLSON. B. A. TENHUNEN. E. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA: [illegible]

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiotut ilmoitukset pitää olla konttorissa kello 12 ilmestymispäivää edellisenä urkipäivänä.

Vapauden toimitus: Liberty Building, 23 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 23 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosoite: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta [illegible] kirjeeseenne, kirjoittakaa [illegible] liikkeenhoitajalle: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Uusi luokkataisteluaalto

Vapunpäivänä tänä vuonna nähdään uuden luokkataisteluaallon alkaminen lausuu kommunistipuolueen pää-äänenkannattaja pääkirjotuksessaan. Työnantajain asiamiehet työväenliikkeen riveissä, "pääoman työväenluutnantit", kuten Daniel De Leon heitä nimitti, voivat punoa juoniaan teollisuusrauhan, työnantajain ja työläisten välisen yhteistyön ja teollisuuskansanvallan hyväksi, mutta työläiset Europassa ja Amerikassa alkavat ymmärtää, mitä kapitalistinen vakiintuminen ja kapitalistinen hyvinvointi merkitsevät työläisjoukoille — kiihkeämpää riistäntää ja palkanalennuksia ja uusia hyökkäyksiä heidän joukkojärjestöjensä hävittämiseksi. Kaivostuotantoalan historiassa ei ole milloinkaan ollut hiilenkaivajien keskuudessa sellaista puutetta ja kurjuutta kuin mikä on vallinnut Suurbritanniassa suuren hiililakon tappion ja ammattijärjestön vaarattoman ja tervejärkisen yleisneuvoston toimesta petetyn yleislakon jälkeen. Yli miljoonan metallityöläisen ja kaivostyöläisen lakko uhkaa Saksassa, jota on "järkiperäistetty" Dawes-suunnitelmalla. Yhdysvalloissa lasketaan olevan työttömiä neljänmiljoonan ja viidenmiljoonan välillä. Yhdysvallat myös on maa, johon sosialistit ja taantumukselliset ammattiliittojohtajat katsoivat korkeitten palkkojen ja teollisen tehoisuuden mallimaana. Amerikassa ei ole luokkataistelua, julisti Yhdysvaltain sosialistipuolueen äskeen pidetty edustajakokous. Ei ole luokkataistelua, sanovat nämä vararikkoiset politikoitsijat samaan aikaan kuin satatuhatta kaivostyöläistä näkee nälkää yli vuoden kestäneen taistelun seurauksena ja yhä taistelee estetuomioita, palkkamurhaajia, poliiseja ja Yhdysvaltain hallitusta vastaan. Ei ole luokkataistelua, sanotaan ja kolmekymmentäviisituhatta kutomatyöläistä menee lakkoon New Bedfordissa. Yliopistoissa olevien ostettujen professorien, joita ovat kirjottaneet kirjoja todistaakseen, että kaikki työläiset voivat ajanmittaan tulla kapitalisteiksi Yhdysvalloissa voittoihin osallistumisen, osakkeitten omistamisen, hyväntekeväisyystyön ja yhtiöitten ammattiyhdistysten kautta, olisi parasta pysähtyä työssään. Mitä Canadaan tulee, niin se hyvinvointi, jota kapitalistilehdistö on ilmottanut, lausuu lehti lopuksi, kyllä on olemassa — järjestelmän herroille ja isännille, tehtailijoille, pankkiireille, lainayhtiöille, teräsparooneille, kaivosten omistajille, kudottajille ja osakeporssikeinottelijoille, mutta ei työläisille eikä työtätekeville maanviljelijöille.

Osuustoimintaväen suhtautuminen Neuvostoliittoon

"Canadian Co-operator" kirjoittaa Englannin ja Neuvostoliiton kauppasuhteiden katkeamisesta — Mitä Englannin osuustoimintaväki tapahtumasta ajattelee

Canadan osuustoimintaliiton äänenkannattaja, "The Canadian Co-operator", kirjoitti aikoinaan tuomitsevassa äänilajissa Englannin hallituksen toimeenpanemasta hyökkäyksestä Neuvostoliiton Lontoossa sijaitsevaan kauppavaltuuskuntaan, Arcosiin.

Kirjoituksen johdosta oli erään Canadan osuustoimintaliiton ulkopuolella olevan albertalaisen osuuskunnan sihteeri kirjoittanut lehdelle, että lehden paheksuminen Arcosia vastaan tehdyn muka "oikeutetun hyökkäyksen" johdosta oli "meikäläisessä väessä" tuntunut vastenmieliseltä.

Toimitus puolestaan vastaa tähän, että "Canadian Co-operator" lehteä tulee mainitun osuuskunnan alueelle vain yksi kappale, joten artikkelista närkästyneen "meikäläisen väen" täytyy olla sangen vähäinen, sillä harvat ovat voineet nähdäkään kirjoitusta. Lisäksi selitetään, että yhdistyneiden farmarien (U. F. A.) järjestön yhteydessä olevalla osuuskunnalla ei pitäisi olla senkään takia syytä paheksumiseen, koska Albertan yhdistyneiden farmarien viime konventsionissa hyväksyttiin päätöslauselma, joka oli "Canadian Co-operator"in kannan mukainen, nim., että Neuvostoliiton ja Canadan välit, jotka rikkoutuivat Arcosin hyökkäyksen johdosta, olisi uusittava jälleen.

Lehti puolustaa edelleen Englannin hallituksen edesottamisesta sitämäänsä arvostelua, viittaamalla Englannin osuustoimintaliikkeen kannanottoon. Englannin ja Skotlannin osuustukkukauppojen julkaisemassa "Kansan vuosikirja 1928":ssa osoittaa E. F. Wise, joka on yleisvenäläisen kulutusosuuskuntien liiton keskusjärjestön, Sentrosojuksen, taloudellinen neuvonantaja Lontoossa, mutta ei mikään kommunisti, vaan aikaisemmin ollut huomattavassa asemassa Englannin ulkoministeriössä, että Britannian ja Neuvostoliiton välillä v. 1921 solmittu kauppasopimus määräsi m.m. seuraavaa:

"Virallisen agentin, s.o. kauppavaltuuskunnan johtajan, tulee olla suojattu vangitsemisilta ja tarkastuksilta." Tämä ehto oli sisällytetty yhtä paljon suojelemaan brittiläisiä edustajia Moskovassa, kuin venäläisiä edustajia Lontoossa. Tässä suhteessa kauppasopimus vain sisälsi sen, mikä melkein kaikissa sivistysmaissa on myönnetty toisten maiden vastuunalaisille edustajille. Hyökkäys oli siis selvästi välivaltainen rikkomus kauppasopimusta vastaan. Sen ilmeisenä tarkoituksena oli tehdä jatkuvat suhteet mahdottomiksi. Olosuhteet olden alaisena, ja se henki, minkä mukaan hyökkäys tehtiin, osoittavat kaikki muut olettamukset kestämättömiksi.

Mitä oikeutusta sitten oli tällaiseen, yhden maailman suurimman maan diplomaattisten oikeuksien loukkaukseen? Wise vastaa, että mitään vahvistusta ei ole saatu sisäasiain sihteerin selityksiin, jonka mukaan oli muka syytä epäillä, että Arcosista löytyisi eräitä sota-asiainministeriöstä varastettuja asiakirjoja. Hallituksen "Sinisessä kirjassa" julkaistut, Arcosista anastetut persoonalliset kirjeet, eivät ole antaneet oikeutusta hallituksen menettelylle. Hallitus oli päästänyt susiulvonnan, mutta kansa ei ollut taipuvainen pakokauhuun. Kansa muisti väärennetyn "Sinovjev-kirjeen."

Kauppasopimuksen rikkominen osoittautuikin "bumerangiksi". Neuvostoliiton ulkomaankauppa on lisääntynyt välien rikkoutumisen jälkeen. "Venäjä", sanoo Wise, "on ollut parhaimpia ostajia ulkomaankaupan keskuksena Lontoosta Hampuriin", jonka seurauksena tämän suuren ja ainoan tärkeän maanviljelysmaan, joka ei vielä ole suuresti teollisuoitunut, ostokset Britanniasta ovat supistuneet yhteen viidenteen osaan siitä, mitä se oli ennenmmin ollut, ja suuri osa siitä, mitä on jälellä, tapahtuu Englannin osuustukkukaupan ja Sentrosojusin sekä muiden Neuvostoliiton osuustoiminnallisten keskusjärjestöjen välillä. Näiden välinen kauppavaihto on useita miljoonia sterlingpuntia vuodessa ja se jatkuvasti lisääntyy edelleen. Näin selittää Wise.

Englannin liikemiespiirien kärsimä Venäjän-kaupan menettäminen on ollut suureksi hyödyksi Yhdysvalloille, Ranskalle, Saksalle ja Itävallalle.

Heti Englannin ja Neuvostoliiton välien rikkoutumisen jälkeen hyväksyi Cheltenhamiin kokoontunut Englannin osuustoimintaliikkeen kongressi, joka edustaa noin kolmanneksen koko yhdistyneen kuningaskunnan väestöstä, seuraavan päätöslauselman hätätilanteen varalta:

"Että tämä kongressi uudistaa ystävyystervehdyksensä Neuvostoliiton osuustoimintaväen kanssa, ja kehoittaa kaikkia osuustoimintaliikkeen osia ylläpitämään ja kehittämään kaupallisia suhteita Neuvostoliiton osuustoimintaliikkeen kanssa sekä työskentelemään rauhallisten suhteiden täydelliseksi uudistamiseksi mainitun maan kanssa."

"Canadian Co-operator" huomauttaa lopuksi, että tämän, Englannin osuustoimintaliikkeen parlamentin, selvän lausunnon jälkeen on lehti ollut riittävästi oikeutettu asettumaan omaksumalleen kannalle tässä asiassa.

Meidän on todettava, että vaikka lehti on eräissä työväenliikkeen ja osuustoiminnan suhteita koskevissa kysymyksissä asettunutkin porvarilliselle kannalle, on se nyt tässä tapauksessa osunut oikeaan. Tällä kannanotolla on ollut terveellinen vaikutus Canadan englannin kieliseen osuustoimintaväkeen, joka valitettavasti liian yleisesti on ollut Canadan äärimäisen taantumuksellisen kapitalistilehdistön nenästävedettävänä, josta hyvänä esimerkkinä on tämän kirjoituksen alussa kerrottu albertalaisen osuusliikkeen sihteerin kirje sanotulle lehdelle.

B. A. T.

Port Arthurin uutisia

VEROTUKSESTA

Verotustaksa tänä vuonna tulee Port Arthurissa olemaan 42 milliä, eli $42 tuhannesta. Tuosta taksotuksesta koulujen ylläpitoon ja opetuskustannuksiin menee 14,29 milliä. Loppusumma menee katujen ja yleensä kaupungin kunnostamiseen. Suurin osa menee velkojen korkojen kuoletuksiin, yhteen ja toiseen herrasihmisten näkövinkkelin mukaan hyödyllisiin paikkoihin. Vähävaraisilla kaupungin syrjäpuolisilla asukkailla ei tuosta huikeasta verotuksesta ole muuta iloa kuin koettaa vointinsa mukaan maksaa osuutensa. Näin keväällä pakkaa tulemaan mieleen hyvin sarvipäisiä sanoja kun koettaa päästä syrjäpuolelta kaupungille, kun on savea ja rapaa niin ettei tahdo läpi päästä. Täällä on kaupunginosia mihin noin parikymmentä vuotta säännöllisesti joka kevät on anottu vesijohtoa ja likaviemäriä. Vastaus on aina ollut sama: "—Ei ole rahaa, ei voida vielä laittaa".— Virsi on aina sama, vaikka soittajiksi on kansa aina valinnut parhaita miehiä. Mutta annappa jonkun kauppakamarin, hockeyklupin taikka jonkun muun konkkaronkan pistää joideukin tuhansien anomuksen sisälle juominkiensa korvaukseksi, silloin eivät "isät" ole kitsaalla päällä, vaan aulisti myöntyvät pyyntöön. Silloin kyllä löytyy rahaa. Sietäisi jo tämänkin paikan työläisten ruveta vähän rajottamaan sitä niin sanottua "hyvä-mies"-politiikkaa.

YKSI "HYVÄ MIES" ON MUISTANUT AUTTAJIAAN

Viimeisien maakuntavaalien aikana tästä piiristä runnattiin oikein hartiavoimalla lainlaatijakuntaan yksi maasta taivaaseen hyvä kenraali. Täkäläinen iltalehti kertoo, että Ontarion Highways Department on antanut 13¼ mailia pitkän uuden tientekourakan täkäläiselle metsänrunnarille, Charles W. Coxille. Urakkasumma on 92,840 dollaria. Työt aloitetaan toukokuun alussa ja pitäisi olla valmis heinäkuun loppuun. Mainittu runnari oli yksi kenraalin runnareista, joten he ovat auttaneet toisiaan.

MENNEITÄ OVAT

Akka-, poika-, tyttö- ja ukkojuhlat ovat olleita ja menneitä. Molemmilla joukoilla oli niin hyvä kannatus, että ainoastaan noin yksi kolmasosa sopi tähän pieneen pyttyyn seuraamaan ohjelmaa ja muuten olemaan juhlissa mukana. Molempien joukkojen ohjelma myös antoi kuvan niistä harrastuksista, mitkä kelläkin ovat etualalla. Pojat voimistelivat ja nyrkkeilivät, akat luonnollisten taipumuksiensa mukaan hammastelivat ukkoja, ukot antoivat samalla mitalla takaisin, tytöillä taas oli notkeat jalat tanssia. Niinpä erään tyttösemme taidetanssiesitykset olivat vähällä tuottaa "Nilsiän lääkärille" sydämen halvauksen. Yleisesti voi sanoa, että, akat ja pojat onnistuivat ohjelmaan nähden hyvästi. Tytöt ja ukot taas, erään poikamiehen sanojen mukaan, "esittivät niin täysipainoista ohjelmaa, että tältä näyttämöltä on sitä mahdoton piitata." Kumman ryhmän puhdas rahaläjä on isompi, on toistaiseksi salaisuus. Rauhan juhlissa saadaan niistä tiedot ja silloin se vasta muutenkin elämä palautuu entiseen uomaansa.

ISKUN ILTAMA

V.- ja u.-seura Iskun pojat ja tytöt käskivät huomauttamaan vieläkin, ettei kenenkään pidä unhottaa toukokuun 12 päivää. Silloin he järjestävät iltamat monipuolisella ohjelmalla. Silloin taas täytetään haali viimeistä tilaa myöten.

UUDEN TALON PUUHASTA

Osaston uuden talon rakennushommasta ei ole paljoakaan huudeltu. Vireillä se on kuitenkin aina ollut. Nyt kai piakkoin saadaan piirustukset arkkitehdiltä. Sitten taas aletaan edelleen askeleita mitkä katsotaan välttämättömäksi. Tosin tp. komitea ei ole vielyä antanut suoranaista lupaa rakentaa, mutta kun kokouspaikka osottautuu 7 päivää viikossa liian pieneksi, niin silloin on melkein huutava pakko saada väljemmät tilat. Muussa tapauksessa toiminta lamaantuu. — —i —i.

Punaisella musteella kirjotetut käsikirjotukset ovat "myrkkyä" latojan silmille, toisin sanoin, rasittavat niitä tavallista enemmän, joten kirjeenvaihtajain ja avustajain olisi, mikäli suinkin mahdollista, vältettävä sen käyttämistä. — Toim.

Montrealin uutisia

KOMMUNISTIPUOLUEEN JÄSENILLE

Suomalaisia puolueen jäseniä pyydetään saapumaan yhteiseen jäsenten kokoukseen toukokuun 6 päivänä kello 1 iltapäivällä. Puolueen organiseeraaja on silloin myöskin kokouksessa saapuvilla. Kaikkien jäsenien velvollisuus on silloin saapua kokoukseen. Myöskin jäsenkortit pitää olla mukana. Suomalaisilla puolueen jäsenillä ei ole yleistä kokousta ollutkaan koko kevättalvena, joten on tarpeellinenkin tällaisen pito.

S. J. OSASTON JÄSENILLE

S. J. osaston kuukausikokous pidetään sunnuntaina 6 päivänä kello 2.30 iltapäivällä. Muistakaa saapua kaikki kokoukseen, sillä kokouksessa tulee olemaan paljon tärkeitä asioita. Minkäänkaltainen velttous ei saa tulla kysymykseen.

OHJELMATILAISUUS

Tn. 1:n Montrealin osasto tulee järjestämään suuren ohjelmakokoukseen tämän kuun 6 päivän illaksi. Olemme tottuneet, että naisten järjestämät tilaisuudet ovat aina olleet hyvin valmistettuja tilaisuuksia ja sitä ei nytkään sovi epäillä. Jokainen siis tähän tilaisuuteen, tai niin paljon kuin huoneustoomme mahtuu.

PÄIVÄNVALON SÄÄSTÄMINEN ON OTETTU KÄYTÄNTÖÖN

Kaupunginvaltuusto on päättänyt, että päivänvalon säästäminen otetaan käytäntöön huhtik. 29 päivän aamulla kello 12.01. Kaikki kellot tulee silloin kääntää tunnin eteenpäin ja taasen syyskuun 30 päivänä, samana aikana, kääntää kellot tunnin takaisin entiseen aikaan. Päätös on saanut jo asianomaiset allekirjoitukset.

PYYTÄVÄT KAUPUNGILTA APUA

Asukkaat niiltä alueilta, jotka olivat taasen tulvan peitossa, ovat kääntyneet kaupunki- ja maakuntahallitusten puoleen, jossa pyytävät näitä hallituksia toimimaan jotain St. Lawrence-joen tulvien estämiseksi. Pyynnön on allekirjoittanut satoihin nouseva joukko näiltä alueilta.

SCOTT NEARING

Toukokuun 13 ja 14 päivät ovat Scott Nearingin luentopäiviä Montrealissa. Jokainen joka ymmärtää vähänkin englanninkieltä, tulisi mennä näihin tilaisuuksiin. Professori Scott Nearing on yksi tämän maan etevimmistä taloustieteen luennoitsijoista; myöskin hänen laajat tutkimuksensa eri maissa antavat hänen luennoilleen lisää arvoa. Luennot pidetään 13 päivänä Auditorium-haalilla ja 14 päivänä Prince Arthur-haalilla. Sisäänpääsy tilaisuuksiin on 35 senttiä. Pilettejä saa etukäteen ostaa puolueen jäseniltä. Suomalaiset voivat saada pilettinsä Vapauden kirjakaupasta.

HUOMAUTUS MATKUSTAJILLE

Kaikki ne jotka aikovat matkustaa Ruotsin-American linjan laivalla "Stockholm", joka lähtee Halifaxista 6 päivänä toukokuuta, pitää olla Monteralissa 4 päivän illalla, sillä silloin lähtee viimeinen juna Halifaxiin. Lähettäkää pilettitilauksenne heti Vapauden Montrealin konttoriin sekä ilmoitus millä junalla saavutte, että tiedämme olla asemalla vastassa. Tämä on viimeinen Ruotsin-American linjan laiva joka tänä keväänä lähtee Canadan puolelta.

L. W. I. UNION OF CANADAN TOIMINNASTA

Paikalliset union jäsenet pitivät kokouksen huhtik. 20 päivänä. Luettiin union itäisen piirin pöytäkirja ynnä kiertokirjeet. Kokouksessa hyväksyttiin täydellisesti edustajakokouksen päätökset ja suunnitelmat tulevaa toimintaa varten. Keskusteltiin Quebecin piirin järjestämisestä ja päätettiin tiedottaa meidän havaintoja tp. komitealle. Valittiin henkilöt myymään "Metsätyöläistä" sekä päätettiin järjestää agitatsionitilaisuus union jäsenten toimesta.

Montrealissa on vielä kovin vähän union jäseniä; ainakin jotka käyvät kokouksissa. Olisi nyt jo aika metsämiesten jättää kaikki velttoilu pois ja alkamaan seurata suuremmassa määrin omia asioitaan. Seuraava kokous pidetään toukokuun 13 päivänä kello 2 ip. Muistakaapas silloin kaikki tulla kokoukseen! — J.

Timminsin uutisia

ALKÄÄHÄN MOITTIKO

Ompa ollut kokolailla pitkästi siitä, kun on nähty kirjoituksia lehdessä, nimittäin täältä Timminsistä, vaikka niitä kai yhteen aikaan oli kokolailla kososti. Vaan taitaapa sitä tulla laiskan suoni takapuoleen niin minulle kuin toisillekin. Eipä sillä, etteikö meillä vieläkin olisi halua. Halu on ja kokolailla hyvä, kun vaan tahtoisi olla tuota niin sanottua aikaa. Ja nytkään ei olisi ollut aikaa, vaan täytyi sitä vähän niinkuin pelonkin takia edes pikkuisen koettaa tohrata, ettei taas tarvitseisi "radioteitse" kuunnella, että mitähän sinne Timminsiin oikein kuuluu. Ja sitäpaitsi ne tuuletkin ovat olleet nykyään sellaisia sekavanpuoleisia, niin ei niihinkään oikein sovi tällä kertaa luottaa.

"ILON" JUHLAT

Voimistelijoilla oli viime kuun 22 päivänä kymmenvuotisjuhla. Juhlat onnistuivat kokolailla hyvin. Yleisöä ei kylläkään ollut oikein runsaasti, sillä paljon oli mennyt eteläpäähän katsomaan Isoa Villeä, sillä hänellä oli samana iltana tulijaisnäytäntö. Me jotka emme päässeet häntä katsomaan, voimme olla kiitollisia että meillä on vielä se ilo jäljellä, jonka toiset ovat jo menettäneet ja samalla kertaa näimme voimistelijoiden liikkeet ja monet muut ohjelmanumerot, joita eivät nämä toiset nähneet. Voimistelijoille olisi itselleen eduksi jos he rupeaisivat ottamaan oikein tarmolla asiasta kiinni. Käytäisiin säännöllisesti harjoituksissa ja johtajan tekemät huomautuksen koetettaisi painaa mieleen, niin silloin ei huomaisi sivullinenkaan sitä, mitä toissa sunnuntaina aina silloin tällöin sattui näköpiiriin. Ei siis muuta kun korjataan tämä joka on niin helposti korjattavissa.

"AJAN LAULU"

"Niin ei saata aina olla, sitt' ei salli sivistys", sanotaan "Ajan laulussa". Mutta ei sitäkään ole pahuuskaan kestänyt, kun aina ja aina vaan on joku kysymässä, että koska se "Ajan laulu" näytellään. Minä puolestani sallin nyt sanoa, että se täräytetään hyvin pian. Päivän määrän näette kun alatte tämän kirjoituksen jälkeen visusti seuraamaan Vapautta. En minä sitä tarkoita, etteikö sitä olisi ennenkin tarkoin seurattu ja luettu, ompa tietenkin, mutta tällaisen sattuman aikana se pitääkin tehdä tuiki tarkkaan, sillä jos tämän tilaisuuden, nimittäin "Ajan laulun" esityksen jättää katsomatta, niin ompa vaikea sanoa jos enää koskaan sitä tulee näkemäänkään, sillä tämänlainen kappale ei olekaan niin vain viikossa ja parissa pistetty näyttämölle. Nytkin on kuoro siinä tehnyt työtä melkein koko talven, ainoastaan laulujen kanssa, siihen lisäksi vielä liikkeiden harjoitukset ynnä muut. Ja eipä tahdo löytyä jokaiselta paikkakunnalta sellaisia henkilöitäkään kun siinä tarvitaan. Meillekin tulee pääosalle toveritar Fanny Ojanpää Detroitista. Vaikka emme ole häntä ennen nähneetkään, niin olemmehan hänestä ainakin kuulleet. Hän on yksi parhaita näyttelijöitämme ja samalla laulajiamme. Ei sanalla sanoen aivan jokapäiväinen. Sisäänpääsymaksuja olemme hiukan korottaneet. Tämä ei johdu mi[illegible] tään kiskomisesta, mutta ettei nä[illegible] kään suurta työtä mitä tässä on te[illegible] ty aivan ilmaiseksi esitettäisi. Aj[illegible] telkaahan kuka teistä ottaisi ha[illegible] joitellakseen lauluja sentin sivu. E[illegible] luullakseni kukaan. Muistakaahan ettei laulunkaan harjoitteleminen nuottien jälkeen ole mitään helppoa tehtävää. Kyllä kai sitä jonkun Hanssin Jukan pian oppii lirauttamaan, vaan nyt onkin kysymys lau[illegible] luista eikä laulupaparoista. Viimeinen näytös kappaleessa on meille timminsiläisille hyvin järkyttävä, sillä siinä musiikki kuvaa aivan selvästi talvellista tapausta Hollingerin kaivannossa. No, sielläpä siis nähdään.

EMÄNNILLE HUOMIOON OTETTAVAA

Ensimäisestä keskiviikosta toukokuuta tullaan taas sulkemaan kaikki kaupat niinkuin on ollut tapa muinakin vuosina kesän ajaksi. Tähän asti ovat olleet ainoastaan ruokakaupat ja parturisapat kiinni keskiviikon iltapäivin, vaan tästä alkaen ovat siis kaikki kaupat kiinni. Näyteakkunat kylläkin ovat kai avoinna. — Miinan poika.

Harvoin näkyy täältä mitään tietoja Vapauden palstoilla, vaikka ainahan sitä olisi asioita joista sopisi kirjottaa. Nykyään on tullut ympäristön metsistä suuret joukot työläisiä kaupunkiin talvikauden päätyttyä viettämään kevätlomaansa. Ja on myöskin uusia suomalaisia koiratorppareitakin ilmestynyt useita, jotka ovat alkaneet likaista ammattiaan harjoittamaan, nylkemällä työläisten talven tienestit taskuihinsa. Usealle uhrille on jo käynyt, että rahat menee heti muutamassa vuorokaudessa, sitten saa värjötellä poikkinaisena taas niin kauan kuin sattuu jonkunlaisen työn saamaan. Tällainen on kerrassaan surkuteltava tilanne. Useilta vielä on jäänyt joukko lapsia ja vaimonsa Suomeen, jotka kertakaikkiaan ovat täällä olevasta isästä riippuvaisia. Vaan mitäpä isä voi kun on rahat menneet parempiin taskuihin, kuten tavataan sanoa. Oletteko koskaan tulleet ajatelleeksi niitä viattomia lapsianne, jotka odottavat isän apua Suomeen, sillä äidin tienesti siellä ei takaa läheskään kunnollista toimeentuloa. Itse olette velvollisia perhettänne muistamaan. Tämän sanon kaikille yhteisesti, joilla on asiat tällä kannalla, olkoon hän maini- tai metsämies. En usko, että kenenkään on pakko mennä noihin likaisiin pesiin. Pysymällä pois kaikin heidän sapoistaan, pakoitamme heidät työllänsä itseänsä elättämään. Sitten on kämpliluolat väkijuomakauppoineen, joissa pian outo pääsee rahoistaan, ilman mitään sääliä. Nämä tällaiset pesät pysyvät pystyssä ainoastaan työläisten kustannuksella niin kauan kun niihin mennään ja viedään rahansa. Virkavalta ei näihin näytä kajoavan ennenkuin vasta pakosta.

Työt paikkakunnan kaivoksissa ovat tietääkseni tavallisen hyvässä kunnossa, vaan uusia miehiä harvoin tarvitaan. Joutilaitakin olisi paljon kun vaan olisi työtä. Työtavat ovat kehitetty huippuunsa asti; jokaisessa työalassa jossa vain se sopii, on urakka- tai boonusjärjestelmä, joka on siihen tapaan järjestetty, että työn suoritus enimmäkseen on kovaa ja vieläpä tehdään pitkiä päiviäkin, useassa tapauksessa kymmenen tuntiakin ja vieläkin enempi. Triftimainareilla on aina iltapäivävuoro, joka pitäisi alkaman kolmelta, vaan miehet lasketaan alas jo yhden ja puoli kahden aikaan. Ja usein käy, että ei ole

«Miksi ei koeteta esittää tosiasioita»

(Jatkoa numeroon 78)

Alkuun pääseminen kuitenkin kohtasi sellaisia vaikeuksia, joita ei edeltäkäsin aavistettukaan. Painoliike Port Arthurissa, joka oli antanut edullisemman kustannusarvion, kieltääntyi ottamasta työtämme vastaan, joka lienee johtunut ylempää annetusta määräyksestä. Me tiedustelimme, eikö olisi toista liikettä siellä joka ottaisi työn vastaan, ja vastaus oli, että Fort Williamissa otettaisiin. Kokouksessamme 21 p. syysk. päätimme kutsua neuvottelevan kokouksen koolle Sudburyyn 30 p. syysk., sillä emme olleet halukkaat asettamaan lehden ilmestymispaikaksi Fort Williamia, ensin neuvottelematta Keski-Ont. tovereiden kanssa, sillä, kuten muistatte, vastustettiin tällä alueella voimakkaasti lehden vientiä Port Arthuriin, jota ajatusta edistettiin erityisellä Paasikiven allekirjoittamalla kiertokirjeellä. Ont. osastoille lähetettiin kirjelmä, jossa selostettiin kokouksen tarkotus ja pyydettiin kirjeellä ilmottamaan osaston ajatus, jos eivät voi edustajaa lähettää.

Kokouksen tulos ja toimeenp. komitean ottama kanta käy parhaiten selville seuraavasta osastoille lähetetystä kiertokirjeestä.

"Toronto, 4 p. lokak. 1917.
S. S. Osasto.
K. T.

Toimeenp. komitea on nyt pakoitettu tulemaan jäsenistön eteen kysymyksestä, joka voi nostattaa järjestössämme mielten kuohua, jos ette ota koko kysymystä ja tilannetta huomioon ja anna lausuntoa vasta sen perusteella. Kysymys on lehden kotipaikasta.

Kuten muistatte tuli yleisäänestyksellä päätettyä lehden ilmestymispaikaksi Port Arthur 567 äänellä. Sudburyn puolesta annettiin 320 ääntä. Ennen kun yleisäänestys lähetettiin osastoille, olimme tiedustelleet Port Arthurin tovereiden kautta, josko entisen Työkansan liikkeen nykyinen omistaja, ottaisi painaakseen kerta tai kaksi kertaa viikossa ilmestyvää lehteä, saimme myönteisen vastauksen, ja hinnaksi ilmotti kaksi kertaa ilmestyvän nelisivuisen, seitsenpalstaiselta lehdeltä 1000 kpl. painokselta $94.00 ja jokaisesta 500 siitä ylöskäsin $4.00 numerolta. Myös lupasi vapaan toimitus- ja konttorihuoneen vapaasti maalisk. asti.

Yleisäänestyksen päätyttyä päätti tp. komitea alottaa lehteä ulosantamaan niin pian kuin saamme toimittajan, liikkeenhoitajan ja kirjallisen sopimuksen liikkeen kanssa. Mr. Allan, nykyinen Työkansan entisen liikkeen hoitaja, pyysi jonkun päivän lykkäystä, ennenkun hän voi antaa kirjallisen sopimuksen, sillä hänen liikkeensä kumppanit olivat poissa kaupungista. Sitomuksen antamista hän lykkäsi päivästä toiseen, eri syiden perusteella.

Syysk. 18 p. saimme P. Kataiselta Port Arthurista sähkösanoman, jossa hän ilmottaa, että ei ole vieläkään saatu vastausta ja kysyy mitä tehdä. Pidimme kokouksen samana päivänä ja ilmotimme sähkösanomalla, että jos ei saada Mr. Allanilta lopullista vastausta 21 p. iltaan tai jos ei siellä ole toista liikettä joka ottaisi työn vastaan, niin olemme pakoitetut kääntymään Sudburyyn. Saimme 20 p. sähkösanomalla vastauksen, että Mr. Allan on lopullisesti kieltäytynyt, vaan Fort Williamissa oleva liike suostuisi ottamaan työn vastaan, vaatien 2000 painoksesta $55.50 numerolta.

Kokouksessamme syysk. 21 p. vakavan harkinnan jälkeen emme katsoneet olevamme oikeutetut asettamaan lehden ilmestymispaikaksi Ft. Williamia, kuin se ei ollut missään muodossa mainittuna yleisäänestyksessä ja sivuuttaa Sudburya, ensin neuvottelematta keski-Ont. osastojen kanssa. Tämän johdosta päätti tp. k. kutsua neuvottelukokouksen keski-Ont. syysk. 30 päiväksi saadaksemme tietää jos **keski-Ont. toverit suostuvat antamaan tp. komitealle vallan aloittaa lehden ulosantaminen Fort Williamissa, jollei, niin vaativatko kysymyksen uudelleen yleisäänestykselle, jos ei tp. komitea nyt näe voivansa alottaa sitä Sudburyssa.** Kirjelmä lähetettiin kaikille osastoille, joilta oletettiin saatavan vastauksen 30 p. mennessä, jossa pyydettiin osastojen lausuntoa paikan suhteen.

Kun kirjelmä oli jo osastoille lähetetty, saimme Port Arthurista, Fort Williamin kustannusliikkeen kirjelmän, josta käy selville, että kustannusarvio 2000:nen lehden painoksesta ei olekaan $55.50, kuten sähkösanomassa on, vaan onkin $95.-50, joka on ensimäisestä tuhanneksta ja seuraaville luvataan antaa alennusta senjälkeen, kun näkevät siihen menevän aikaa. Tämä virhe on tapahtunut sähköttäjällä, sillä alkuperäisessä luku on ollut oikein.

Port Arthurin toverit ilmoittavat käyneensä tämän fortwilliamilaisen liikkeenjohtajan kanssa neuvottelemassa, eikö hän voi antaa tarkempaa kustannusarviota, mutta hän ei ollut siihen suostunut ja olivat tulleet hänen lausunnosta siihen käsitykseen, että tuskinpa se siitä alentuisi paljoakaan.

Keski-Ont. neuvottelukokous pidettiin Sudburyssa 30 p. syysk., jossa oli edustettuna, Creighton, Green Hill, Mond, Copper Cliff, Riemula, Sudbury, Garson, North Star ja Levack keski-Ontariosta. Edempää oli edustettuna Sault Ste. Marie, Cobalt ja Schreiber. Kirjeitä oli Torontosta, Port Arthurista ja St. Catharinesta. (Fort Williamista saapui kirjelmä 1 p. lokak.)

Puoli päivää kestäneen keskustelun perästä kävi selville, että kaikki keski-Ont. osastot olivat Sudburyn kannalla, ja osa vaati uudelleen paikan äänestykselle, jos tp. k. ei voi aloittaa lehden ulosantoa Sudburyssa. Cobaltin, Sault Ste. Marien ja Schreiberin edustajat ilmottivat, että heidän osastoilla ei ole mitään Sudburya vastaan, vaan maantieteellisen aseman vuoksi, katsovat sitä edullisemmaksi Fort Williamiin.

Cobaltin osaston edustaja esitti äänestysmuodon, että kysymys paikasta alistettaisiin uudelleen äänestykselle, koko laajuudessaan, selostamalla kysymyksen uuden vaiheen lehden painokustannuksesta. Esitys hylättiin 9 äänellä, 3 osaston ääntä vastaan.

Creighton edustaja esitti päätösmuodon: että tämä kokous lausuu toivomuksen tp. komitealle, että alottaa antamaan lehteä ulos Sudburyssa, vaan jos ei sitä voi, niin sitten alistakoon yleisäänestykselle. Esityksen puolesta annettiin 9 osaston ääntä, 3 osaston ääntä vastaan. (Vastaan äänestivät osaston äänestyksen perusteella Cobalt, Sault Ste. Marie ja Schreiber.) Kirjeellisesti edustettujen osastojen kanta oli: Toronto Sudburyn puolesta, St. Catharines Fort Williamin puolesta, joka lienee johtunut kustannusten väärin ymmärryksestä. Port Arthur ilmottaa, että he eivät ole Sudburya vastaan, jos siellä on vielä jälellä ne etuisuudet, mitä on ilmotettu — niiden vastustusten vuoksi mitä ovat huomanneet nousevan lehteä vastaan siellä.

Toimeenp. komitea kokouksessaan 2 p. lokak. läpikäytyään kysymyksen, päätti yksimielisesti alottaa lehden ulosantamisen Sudburyssa kuuden kuukauden ajan sopimuksella, joka on: 2,500 nelisivuisen seitsenpalstaisen kaksi kertaa viikossa ilmestyvästä lehdestä 120.[illegible] viikolta, se on kahdelta numerolta, johon hintaan kuuluu osoitteiden [illegible]tominen, muutokset ja lisäykset osoitelistaan, sekä osoitteiden [illegible]nittäminen lehtiin, valmiina postissa lähetettäväksi.

Toimeenp. komitean menettely tästä hyväksyttiin.

Lehden alkuunpääseminen ei [illegible] edistynyt niin toivorikkaasti kuin toivottiin.

Sovittuamme painoliikkeen kanssa, missä Vapaus nyt painetaan, a[illegible] hän hankkimaan tarpeellisia väline[illegible] tä suomalaisen lehden ulosant[illegible]

Konelatoja halutaan

Ensiluokkainen konelatoja saa paikan Vapauden kirjapainossa. Lähettäkää hakemuksenne todistuksineen ennen toukok. 17 päivää. Toimeen on astuttava kutsun saatua.

VAPAUDEN JOHTOKUNTA,
Box 69, Sudbury, Ont.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland, Room 918

118 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — D. J. Cable, 40 King St., St. John, N. B. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — G. W. Törnroos 551 Howe St., Vancouver, B. C. — H. P. Albert Hermanson, 470 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Fraassi, Box L, Copper Cliff, Ont.

---

vielä yhdentoista aikaan yöllä työt valmiina, joten täytyy olla niin kauan, että on työ valmis. Suomalaisia yllämainitulla alalla en tosin tiedä olevan. Ehkä siitä syystä, että päivä on liian pitkä. Kuitenkin nämä orjat näyttää olevan hyvin tyytyväisiä asemaansa, eivät näytä kaipaavan järjestyä työläisten järjestöihin. Kirkko ja muu humpuuki vain on kaikki kaikessa.

Olutpanimoa täällä on ruvettu rakentamaan, joka pitäisi kuuluman Soo Falls Brewery komppanialle, johon on useita suomalaisia päässyt työhön. Kuten olen kuullut, saavat neljäkymmentä senttiä tunnille palkkaa lapiomiehet.

Sahamyllyä kuulojeni mukaan hommataan myöskin käyntiin täällä, joka jo aikaisemmin oston kautta on siirtynyt Hawk Lake Lumber komppanialle. Ehkäpä siitäkin jokusia miehiä työn saa. Palkoista enkä muistakaan ole kuullut vielä mitään.

Kesän tulo näyttää täällä tänä keväänä hyvin hitaalle. Lunta ja jäätä on paikoin vielä vahvalti ja kylmät ilmat ja lumituiskut aina vähä väliä. Nyt on jo seitsemän pitkää kuuta ollut lumi maassa ja ainakin vielä yhden kuun piisaa ennenkun kaikki on sulanut.

Eri paikkakunnilta

Dunblane, Sask.

KUULUMISIA

Koska tulin valituksi uutisten kirjoittajaksi Vapauteen naisosaston puolesta, niin koetan nyt täyttää tehtäväni. Naisosastokin alkoi toimintansa taasen, joka oli talven aikana lakkautuksissa huonon kulun ja pitkien matkojen takia. Mutta nyt sitä taasen ollaan sitä virkeämpiä, joka onkin jo siksi näyttäynyt. Naiset ovat olleet kovasti ahkeria kulkemaan kokouksissa, joita pidetään kahdesti kuukaudessa ja joista on aina joka toinen kokous ohjelmakokous. Yhdet iltamat ovat naiset jo myöskin toimineet, nimittäin omeluseuran myyjäiset, jotka onnistuivat kokolailla hyvin. Tuloista luovutettiin 25 dollaria haalin rakennuskassaan. Uuden keittiön myöskin ovat luvanneet hankkia haalille, koska vanha on huomattu kovin epäkäytännölliseksi. Uusi laitetaan aivan viimeistä mallia.

Kevättä ei meinaa tulla ollenkaan. Taikka paremminkin sanottuna — kesää. Aikaisin keväällä oli kovin sievät ilmat, aurinko paistoi lämpöisästi ja lumi suli pois. Vaan tätänykyä näkee harvoin aurinkoa päiväkausiin, lunta sataa joka päivä ja maa on vielä kovasti jäässä. Farmariepu alkaa jo kovin hermostua, kun alkaa olla käsillä kyvön aika, eikä ole tietoakaan koska pääsee pelloille töihin. Miehiä on tullut tällekin kontrille aivan tulvimalla käsivarsiaan kaupalle. Mistä he kaikki sitten työtä saavatkaan, sitä en voi käsittää. — Valittu.

Nakina, Ont.

Kävimme vierailemassa Long Lakella viime kuun 21 pnä ja matkamme onnistuikin melko hyvin, sillä ilmakin oli jotenkin suotuisa, vaikka aamulla satoikin vähän vettä, niin sekin lakkasi sitten päivällä. Yleisöäkin oli myös koko paljon, vaan olisi sinne vielä enempikin sopinut. Näytimme kappaleen nimeltä "Syntinen enkeli", vaan mukana olleena en voi sanoa sen onnistumisesta paremmin kuin epäonnistumisestakaan mitään, joten jätän sen yleisön ratkaistavaksi. Sitten myimme vielä käsitöitä vähän. Ja puolen yön aikana joimme kahvit ja söimme sänvetsit, että jaksoimme taas tanssia, joka kestikin aamuun saakka. Ja aamulla jokainen poistui taas omiin touhuihinsa. Tämän kirjoittajalle jäi kumminkin hauska muisto siitä, aivan kuin kasvoi n.s. toveritunne. Selvästi näki, ettemme ole yksin, vaan meitä on paljon saman kohtalon alaisia.

Niin. Tännekin korven kolkkaan on sirahtanut yksi "isänmaan valkaisija" pätsäilemään ja kai lepäilemään niistä monista "urotöistään", joita "isänmaassa" suoritti. Vaan tuo on mielestäni kauhean alentavaa, että niinkin suuri "herra" kuin suojeluskunnan päällikkö ja pankinhoitaja tulee näinkin kolkkoon paikkaan kuin tämä on ja sitten vielä koettaa päästä työläisten suosioon. Eikö siellä "isänmaassa" olisi ollut mukavampi? Saittehan siitä aivan niin valkoisen kuin toivoittekin, vaan tuntuiko valtanne jo horjuvan, että piti ottaa osanne ja lähteä tänne pätsäämään? Tahdon huomauttaa teille, että ne haavat, jotka teitte silloin, eivät nuolemalla parane, vaikka siitä onkin jo kymmenen vuotta kulunut.

Yksi nakinalainen.

Sointula, B. C.

Tervehdys kaikille Vapauden lukijoille! Kun kerran tulin valituksi yhdeksi siihen kirjevaihtokerhoon ja sain ensimäiseksi yrittää jos jotain saisin paperille, niin koetan täyttää tehtäväni parhaani mukaan.

C. Tn. liitto Sointulassa on ollut vilkkaassa toiminnassa aina siitä asti kun se alotti toimintansa viime kesän loman jälkeen. Kesä on pian taaskin käsissä paljoine töineen ja kai taas pannaan liitto levolle pariksi kuukaudeksi, ainakin itsepuolestani toivon sitä. Onhan sitä koetettu olla mukana pitkienkin matkojen takaa; toisinaan on tosin pakostakin oltava pois kokouksesta joko sairauden taikka jonkun muun pätevän syyn takia. Kyllähän se jälestäpäin vähän harmittaa, vaan kun parhaansa siinäkin tekee, niin ei ole kenelläkään mitään sanomista.

Kesäkuussa on taas naisten iltamat ennen kalastajien lähtöä. Viides päivä v.k. oli liiton kokous, jossa valitsimme jo Nyrkkilehden toimittajat, että ajoissa kerkiävät valmistamaan ja siten saavat monipuolisemman kun on runsaasti aikaa. Myös seinälehdelle valittiin toimittajat. Liiton puolesta onkin pidetty hyvä huoli seinälehdestä; aina on seinällä katsomista ja lukemista suomeksi ja englanniksi ja kovasti ollaan uteliaita näkemään kun uusi ilmestyy seinälle.

Kalevan piirissä Tn. liitto on vähän näyttänyt väsymyksen merkkejä. On ollut pari kokousta joissa ei ole ollut jäseniä edes senvertaa, että olisi voitu asioita päättää. Suurimpana syynä on kai se, kun jotkut jäsenet joilla on jonkunlaisia persoonariitoja, eivät malta kokouksissakaan olla nälvimättä kaikenlaisilla pistosanoilla. Olisi pitänyt opetella jättämään kotia ne sellaiset pistelyt ja tulla kokouksiin toverina toverien joukkoon. Eikä ne meidän kokoukset ole niin usein, että ne pitäisi väsyttää. Koetetaan kulkea ne harvat kerrat (kerran kuussa), että liitto ei kuolisi, kun vasta täyttää ensimäisen vuotensa toukokuussa. Onhan se pieni opinlähde meille, kun vain otetaan oppiakseen.

Kauniita kevätpäiviä on ollut jo useampia ja kevätkukat ovat kaikki kauneimmillaan.

Toivotan hauskaa kesää Vapauden lukijakunnalle ja laajoille työläisjoukoille kautta maailman.

Toveritervehdyksin: L. W.

KAKSI RAKENNUSTYÖLÄISTÄ LOUKKAUTUNUT

Toronto, huhtik. 26. — H. Highland ja M. O'Shea-nimiset miehet putosivat eilen toisen kerroksen korkeudelta kellariin täkäläisellä Royal Yorkin hotellirakennuksella, kun telineet pettivät. Molemmat vietiin pollisiambulanssilla sairaalaan, josta O'Shea pääsi pois sitten kun hänen vammansa oli sidottu, mutta Highland joutui pitemmäksi ajaksi potemaan sisällisiä vammoja.

PAPPIA SYYTETÄÄN LAITTOMUUKSISTA

ANNISTON, Ala., huhtik. 26. — Pappi O'Conner saapui tänne vastaamaan häntä vastaan nostettuun syytökseen, että hän olisi yrittänyt suorittaa erään sotilaan vaimolle laittoman leikkauksen. Papille asetettiin $3,000 takaus ja juttu tulee esille toukok. 20 p.

ELÄINTEN MUKAVUUSHARRASTUKSET

LE MANS, Ranska, huhtik. 29. — Täällä olevasta sirkuksesta karkasi neljä täysikasvuista elefanttia ja juoksivat kovalla nopeudella useita maileja etäällä olevaan jokeen uimaan. Kun ne olivat riittävästi saaneet kylvettyä, antautuivat ne ilman vastarintaa kaitsijoilleen ja palautettiin sirkukseen.

LAPSI VARASTETTU WINNIPEGISSÄ

Winnipeg. — Viime viikon torstaina hävisi täällä kotinsa edustalta 5-vuotias Julia Johnson-niminen tyttölapsi. Viranomaiset ja lapsen vanhemmat ovat vakuutettuja siitä, että lapsi on tullut joidenkin roistojen taholta houkutetuksi pois kotoa. Vielä lauantaina ei ollut tietoa, minne hän oli joutunut.

Mies muistelee mennyttä

Suomen "Metallityöläiselle" kirj. Br. Airola

Veli, silmäys kymmenen vuoden
taakse
taas lainaa lastinsa elomme
haakseen.
Sen parissa mietteet nyt viivähtää.
Sydän hetkeksi tuskan tuntuhun jää
On mieli niin täysi ja harras.
Pää paljastuu. Toverit armaat.

Oli maahan poljettu raatajapolvi,
sorrettu soraan voimamme oivin.
Isät, äidit ne itkivät lapsiaan,
polot puolisot etsivät toisiaan.
Moni turhiin toiveihin turtui,
oli maahan kuopattu rakkain.

Oli piesty ja pilkattu elämän
ponnin,
raivattu, raastettu ihmisyys, onni.
Vain kalmiston tuntia kaikki nyt
tulvi
ja katkeruus pyhimmät kammiot
sulki.
Kuin tyhjää ol' arkiset puuhat
ja nähtävä kauhujen kuvat.

Ei silloin moukarit sorjasti
nousseet.
Ei helskyneet iloa alasinsoinnut.
Sysin hiilloskin ilmeistä itkua
hehkui.
Känsäinen käsi niin raskaana
painoi.
Oli poloinen maassa, ei polvillaan,
on raataja suuri viel' sortuissaan.

Miten kaikuivat silloin sortajain
laulut?
Ne ilkkuivat silloin, ihmisloiset:
Maassa on orjana tekijä työn
jaloissa tietoisuus lokaansa syö.
Ja hurjana huuhkaajat huhuili:
Vuoskymmenet maassa se pysyvi.

Mutta pettyivät pahasti pimeät
peikot.
Nostivat lippunsa raataja veikot.
Kuin tyhjästä tehoa tempautui
ja rintama jälleen kaareutui.
Pää lyödyn taas pystyhyn nousi
ja jännittyi meltonnut jousi.

Luolista mustista sukelsi esiin
myös metallin muokkaajat vähissä
erin,
taas takoivat tarmolla järjestönsä
ja taisteluun riensivät lippuinensa.
Taas oikeus ääntänsä julisti,
työ jälleen nyrkkiään puristi.

Nyt soivat jo torvet taiston ja työn
ja uskoissa, toivoissa sydämet lyö.
Käy rautakourat myös joukossa
myötä.
On suoritu juuri suuresta työstä.
On povessa sorretun vaisto,
hehkua toimen ja taiston.

ENGLANTILAINEN NUORUKAINEN VANGITTU

Mexico City, huhtik. 29. — Varakkaan englantilaisen perheen nuorin poika, Harold Honey, on vangittu täällä eilen erään meksikolaisen tytön seurassa, syytettynä avunannosta kapinallisille. Hallituksen taholta on selitetty, että puheenalainen tyttö on tunnettu kapinallisten suosija ja hän on kulkenut yli maan englantilaisen herrasmiehen turvissa.

— Englannin laivasto suunnittelee taas ensi kesäksi "ystävällistä vierailua" Itämerelle. Tällaisia vierailuja tekee Englannin laivasto joka kesä. Niiden tarkotuksena on tutustua Itämereen, josta tulevassa sodassa tullee sotanäyttämö. Joka vuosi on näillä "vierailuretkillä" samat laivat.

---

varten. Meidän vastustajamme, jotka kätyritoiminnallaan olivat saaneet kylliksi jo häiriötä, tekivät kaikkensa vastustaakseen lehtemme alkuun pääsemistä. Eräänä päivänä lokak. tuli salainen kirje sensuurihallinnolta, jossa kiellettiin painoliike ottamasta meidän lehteä painaakseen, sillä että me muka olemme sama joukkue, jotka olemme olleet Raivaajan ja Työmiehen takana ja nyt kun nämä lehdet ovat estetyt pääsemästä maahan, tahdomme perustaa oman lehden, ajaaksemme hallitus- ja liittolaisvastaista propagandaa.

(Canadan sensuuriasetuksessa on säädös, että painoliike, jossa painetaan jotain hallitusta tai liittolaisvastaista, voidaan sulkea kokonaan ja antaa vielä $5,000 sakko ja viisi vuotta linnaa.)

Painoliikkeen omistajalla, jonka piti ottaa työmme vastaan, oli ollut hyvät käsitykset suomalaisista. Kun hän sai hallitukselta tällaisen kirjeen, on luonnollista, ettei hän tahtonut meistä tietää mitään, ennenkuin olemme saaneet luvan sensuurilta lehden alkamiseen.

Sudburyn toverit, jotka saivat kirjeen sisällön tietoonsa, päättivät lähettää lähetystön Ottawaan, sekä sähköttivät meille 19 p. lokak "väärien ilmiantojen oikaisemiseksi" menevänsä Ottawaan ja kysyivät, "tuletko mukaan" (tarkottaa sihteeriä). Sähkösanoma tuli iltapäivällä. Saman päivän illalla oli meillä kokous, jossa päätettiin lähettää sihteeri Ottawaan.

Lokak. 20 p. 1917 aamulla kohtasi edustajamme Sudburysta tulleet edustajat, jotka olivat Koljonen, Jarvis ja Paasikivi. Päästyämme heti pääsensuurin puheille, näytti yrityksemme toivottomalta. Hallituksella oli kova ennakkoluulo Paasikiveä vastaan, että hän on joku vihollisten kätyri. Tämä käsitys oli johtunut lehtien sulkemisaikana tapahtuneista sähkösanomien sensuroimisista y.m. ilmiannoista. Sensuuri sanoi heti aluksi, kuultuaan asiamme, ettei tule kysymykseenkään sellaisen lehden ilmestyminen, jonka yhteydessä on Paasikivi.

Selostettuamme asian hänelle, kuka on lehden ilmestymisen takana, sen tarkotuksen ja että Paasikivi on vain ajateltu palvelijaksi liikkeelle, alkoi hän lauhtua, lopuksi kehui itsekin olevansa "sosialisti". Asema joka aluksi näytti toivottomalta, muuttui meille tunnin kestäneen keskustelun jälkeen suotuisaksi ja **saimme luvan lehden ilmestymiselle, sopimuksen perusteella, että noudatamme maan sensuuria koskeva sotakysymyksessä ja jos ilmenee, että emme tottele sensuuriasetuksia, lakkautetaan lehti, tai asettaa hallitus meidän kustannuksellamme ennakkosensuurin lehden sisällön ylitse. Painoliikkeelle luvattiin lähettää ilmotus, että saavat ottaa työmme vastaan.**

Tästä sensuurin menettelystä ja sen yhteydessä olevista seikoista olisi yhtä ja toista sanottavaa, vaan täytyy ne jättää tulevaisuuden historiaan. Muutoin on kuvaavaa, että sensuurin taholta asetetaan esteitä julkaisulle, jota ei ole vielä ilmestynyt yhtään numeroa.

Toisena kysymyksenä oli toimittajan saanti, joka meinasi estää lehden alkuun pääsyn. Kukaan ei tahtonut tulla olosuhteiden vallitessa, joissa olimme. Myös kai monikin pelkäsi lehden elämismahdollisuutta y.m. alkuvaikeuksia. Me tiedustelimme kaikkia henkilöitä, joiden oletimme olevan tilaisuudessa lähtemään. Ilmoitimme paikan auki lehdissä, joku hakikin tointa, toisia puolittain lupailikin, mutta lopuksi kaikki kieltäytyivät. Lopuksi saimme pitkien ruikutuksien jälkeen toveri Yrjö Mäkelän.

Liikkeenhoitajan saanti ei synnyttänyt niin suurta vaikeutta, vaikka sekin ensin näytti siltä. Lehden alettua ilmestymään Sudburyssa, päätimme tiedustella H. Paasikiveä, joka oli Sudburyssa olevan yhdysvaltalaisten lehtiliikkeiden kirjakaupan ja välitysliikkeen hoitajana. Valitessamme hänet, tiesimme, että hänen mennyt toiminta ei ollut jättänyt kaikkialla suosiollisia ystäviä, vaan ottaessamme huomioon ne alkuvaikeudet mitä olisi henkilöllä, jolla ei ollut mitään tuntemusta järjestöstämme, oletimme sen tuottavan siksi paljon haittaa, että alkuunpääsyvaikeudet tulisivat hyvin suuriksi. Myös tiesimme Paasikiven valinnan olevan suurimmaksi osaksi keski-Ont. tovereiden toivomuksena ja jos olisimme hänet sivuuttaneet, olisi se katsottu jonkinlaiseksi vihamieliseksi mielenosotukseksi. Me oletimme, että se vihamielisyys, mitä oli Paasikiveä kohtaan joillakin paikkakunnilla, tasaantuu kun liike pääsee kunnollisesti alkuun. Tässä emme kovinkaan pettyneet, jos jotkut sivuseikat eivät olisi päässeet vaikuttamaan liian suuressa mittakaavassa, joista johtui sitte myöhemmin Paasikiven ero, niin kaikki olisi mennyt hyvin.

(Jatk.)

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ....$3.00 tus.
y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria,
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun ....50c ja $1.00
Selkäplaastaria .... .35
Rintaplaastaria .... .50
Munuaisplaastaria .... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta.... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta .... .25
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia .... .50
Nervin tippoja .... .50
Parranajoosiapuoita .... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Pilsiöljyä .... .50
Puunöljyä .... .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta ....50c ja $1.00
Prinssintippoja .... .50
Preserveeraavia tippoja .50
Riigapalsamia .... .50
Silmävettä .... .60
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa
39.60
Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:
40c lähetyksistä alle $20.00, 60 c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA
Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
239 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

J. OKSANEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

A. FOURNIER, LIMITED

HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI

VAKUUTUKSIA

SALMIE-GILL BLOCK, SUDBURY.

Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Port Arthurin Osuuskaupan kannattajat

Ottakaa huomioon, että me muutamme omaan taloomme
176 S. Algoma Street, Port Arthur,
25 pnä toukokuuta
Toivomme, että tulette katsomaan ja kannattamaan meitä siellä yhtä hyvin edelleen.
Toveruudella
THE INTERNATIONAL CO-OPERATIVE TRADING CO. LTD.

PORT ARTHURIN OSUUSRUOKALA

Työläisten perustama, ylläpitämä ja kontrolleeraama liike. Vaivaisella vartilla saatte siellä kunnollisen aterian. Mitä suuremman kannatuksen annatte omalle liikkeellenne, sen paremmin ja sitä kunnollisemmin se silloin kykenee teille antamaan palvelustaan.

Kannatus omalle ruokalalle merkitsee teidän oman toimintanne voimistamista.

VIGOR CO-OPERATIVE SOCIETY LIMITED,
316 Bay Street — — Port Arthur, Ont.

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS

146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.

— Suositellaan —

HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ

Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä

Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa

PUHELIN 2400 N.

Mitä on jokapäiväinen leipä?

Ruokaleipä ja kahvileipähän se on, jokainenhan sen tietääkin ja senkin, että Kotileipomosta jokapäiväisen leivän saa maukkaimman.

Kuivaleipä ja korput ovat keveitä ja huokoisia ja hinta — kysykääpäs. Jo usean vuoden ajan on tilaukset linjoille, farmeille ja kämpille täytetty huolella. Puhelin 18588.

HOME BAKERY — 740 SIMPSON ST. — FORT WILLIAM, ONT.

CITY GROCERY

(Entinen Smiley Grocery)

Jättäkää tilauksenne meille ja koleilkaa liikettämme, vakuutamme ensiluokkaisella tavaralla ja hyvällä kohtelulla ansaittavan suosionne.

86 South Cumberland Street, Port Arthur, Ont.
MATTILA & HIETANEN, omist.

TWIN CITY BOTTLING WORKS

— valmistaa —

ehdottomasti parhaat pehmeät juomat kaksoiskaupungeissa, käyttäen ainoastaan ensiluokkaisia mehuja ja sokeria. Sacharinia ei käytetä. Kaikki tuotteet ovat täysiarvoisia ja puhuvat puolestaan.

LINJOILTA TILAUKSET MYÖSKIN TERVETULLEITA

— Osoite —

TWIN CITY BOTTLING WORKS
Puhelin So. 2100
819 Minnesota Street Fort William, Ontario
V. Tuomi, omistaja. — Asunto 547 Prince Arthur Blvd.

BAY ST. MEAT & FISH MARKET

SUOMALAINEN LIHAKAUPPA

Ensiluokkaista tuoretta ja savustettua ja keitettyä lihaa ja kalaa.
Phone N2713 — Huolellinen palvelus — 288 Bay St.
H. KANTOLA
PORT ARTHUR ONTARIO

ASIOIMISTON

olen avannut Port Arthurissa. Toimitan kaikenluontoisia asioita. Toimin tulkkina, suoritan käännöstyötä, hankin lainopillisia neuvoja, ja valmistan maansiirto y.m. asiakirjoja.

Välitän henki-, palo-, automobiili- ja yhteenajo vakuutuksia.
Välitän kiinteimistöä. Taloja vuokrataan. Rahaa lainataan.

Postin kautta yleisön palvelus erikoisala.

RUDOLF E. HULKKO
284 Bay St. — PORT ARTHUR, ONT. — Phone N. 911
Leikatkaa irti ja säilyttäkää osoite. (K

KIVELÄN LEIPURILIIKE

Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. — 111 Second St. — Port Arthur, Ont.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello yhteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAVANA New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

PORT ARTHUR, ONT.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori toimii agenttina A. Andersonin valokuvien valmistusliikkeelle. Postin kautta tulevat kuvat toimitamme täsmällisesti valmiiksi. Rahan seurattava tilausta.

PARTURILIIKKEEMME SIJAITsee 246 Bay St. E. Suksi ja Wm. Suvanne.

ENSILUOKAN PARTURILIIKE. Käykää tutustumassa. J. Lake omistaja, 276 Bay St. (K)

HALKOSAHURI KUSTI KOSKI, 91 Ontario St. Puhelin 1873N., Port Arthur, Ont. (K

HIERONTAA JA SAIRASVOIMIStelua. Mandi Silander, 77 Ontario St., Port Arthur, Ont. (K)

FORT WILLIAM, ONT.

PARHAAN JA MAUKKAAN RUAan saatte syödä Aino Muukkosen ruokalassa 409 Simpson St., Fort William, Ont. (K

PARHAAN JA MAUKKAAN RUUan saatte syödä Tyyne Jääskeläisen ja Aino Muukkosen ruokalassa 409 Simpson St., Fort William, Ont. (K

TORONTO, ONT.

PALVELUSPAIKKOJA TYTÖILLE välittää Anna Ilomäki, 79 McCaul St., Toronto, Ont. Puhelin Adel. 0376 (K

TIMMINS, ONT.

PARTURILIIKE SIJAITSEE 43—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Korri, Timmins, Ont. (K)

J. A. Erickson

SUOMALAINEN ASIOITSIA

tekee laillisia asiapapereita tässä maassa ja Suomessa käytettäväksi ja suorittaa yleensä kaikkia asioitsia-alalle kuuluvia tehtäviä. Tulkkina oikeuksissa y.m. M

Bank of Commerce Building.
— Phone 2131 —
Box 718 — SUDBURY, ONT.

A. RANNAN
Matkailijakoti ja Sauna

243 St. Antoine St.
MONTREAL, QUEBEC

Dr. S. J. Miller

HAMMASLÄÄKÄRI
Spesialisti

tekohampaiden ja kruunujen laitossa sekä siltatyö alalla.

Acme apteekin yläkerrassa Cedar ja Durham kat. kulmassa
P. O. Box 536 — Puhelin 52
SUDBURY, ONT. (K)

J. N. DESMARAIS
Asianajaja — lakimies — notario
McKEY BUILDING,
Sudbury, Ont.

DELONGCHAMP Cartage Co., Ltd.

Sudbury, Ont.

Olemme avanneet autokumien korjausliikkeen joten otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja sisäkumien korjausta.

Tyydyttäväisyys taataan.

A. NIEMI,
Tähti kaupan yläkerrassa.

Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.
Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.

Sudbury

KISALAISET HUOM.!

Sunnuntaina toukok. 6 p. klo 2 ip. on karsintajuoksu murtomaakilpailua varten, lähtien Jack Seppälän saunalta. Sitten klo 2.30 samana päivänä on Kisan yleinen kokous Liberty-haalilla. Muistakaa kaikki tulla! — Siht.

YLEISIÄ UUTISIA

Meksikossa radikaalisia reformeja

Uusi vuokralaki hyväksytty; herättää vastarintaa

MEXICO CITY. — Suurta hälinää ja vastenmielisyyttä kaupunkilaisten kiinteimistön omistajien ja lakimiesten keskuudessa on herättänyt uusi hallituksen valmistama vuokralakiehdotus, jonka käytäntöönpano on ukomaavirastón vaatimuksesta siirretty 30 päiväksi. Sitä vastaan ovat ankarasti protesteeranneet kaikki kiinteimistöjen omistajien yhdistykset samaten kuin Meksikon lakimiesten yhdistyskin.

Vaikkakaan lakia ei ole vielä julkaistu, niin kuitenkin jo tiedetään osapuilleen mitä se sisältää. Sitä kutsutaan radikaalisemmaksi laiksi alallaan tällä puolella Atlannin valtameren. Se muun muassa säätää, että kun vuokralainen on asunut talossa 10 vuotta tulee hän etuoikeutetuksi sen talon ostamiseen määrätyllä hinnalla.

Talon vuokra tulee olemaan 10 prosenttia talon varsinaisesta arvosta, eli siitä summasta, josta veroakin maksetaan. Vuokralaisen täytyy maksaa vuokraa kaksi kuukautta etukäteen ja vuokralaista ei voi häätää ulos, paitsi määrätyissä tapauksissa määrätyn oikeuslaitoksen ensin tutkittua sen asian ja annettua häätömääräyksen.

Valtio voi kaapata kiinteimistöomaisuuden, jos se pidetään käyttämättömänä. Tyhjistä huoneista täytyy maksaa sakkoa. Naisilla samanlaiset oikeudet kuin miehilläkin.

Huono työaika metsäalalla

Kuluneena talvena väheni metsätyöläisten lukumäärä 17,000:lla

OTTAWA. — Julkaistujen virallisten tilastojen mukaan on työtilanteessa ollut havaittavissa vähäistä huononemista. Indeksi, joka maaliskuun alussa oli 101.4 aleni huhtik. 1 päivään mennessä 101.1:teen. Maaliskuun alussa vuosi takaperin oli työindeksi 96.2, joten kuluneen huhtik. 1 päivän indeksi oli kuitenkin jonkun verran korkeampi, kuin vuosi takaperin.

Teollisuudessa ja rakennusaloilla on ollut jonkun verran nousua. Samoin ilmoitetaan kaupasta, kuljetuksesta ja yleisten laitosten toiminnasta.

Metsätyöalalla on sensijaan ollut huono aika. Tällä alalla väheni työläisten lukumäärä 17,000:lla työläisellä.

Vanhuuseläke Manitobassa

500 eläkehakemusta jo jätetty

WINNIPEG. — Täällä on käynyt liittohallituksen työdepartmentin asianajaja J. D. O'Neill, joka on neuvotellut maakunnan viranomaisten kanssa vanhuuseläkelain toteuttamista koskevista asioista. Täältä meni O'Neill Reginaan. Manitobassa on jo jätetty 500 vanhuuseläkehakemusta henkilöiden toimesta, jotka ovat saavuttaneet eläke-iän, 70 vuotta. Uusia hakemuksia saapuu edelleen. Eläkehakemuskaavakkeita ei ole vielä jaettu Saskatchewanin maakunnassa.

"Mustaa sadetta" Puolassa

WARSOVA, huhtik. 28. — Etelä-Puolassa on laajalti satanut "mustaa sadetta", joka on herättänyt monenlaisia arveluita. Toisten selityksien mukaan se on hienoa laavaa, joka on noussut ilmaan viimeisistä Balkanin maanjäristyksistä. Eräät tutkijat taas selittävät, että musta aine on saattanut leijailla ilmassa useiden kuukausien ajan ja kulkeutua hyvinkin pitkiä matkoja.

Sandino saanut $10,000 saaliin

PUERTO CABEZAS, huhtik. 25. — Amerikalaisen La Luz kaivoksen johtaja Amphlett, on päässyt pakenemaan ja kertonut kapinallisten saaneen noin $10,000 omaisuuden kaivokselta. Samalla hän on lausunut, että hänen apulaisensa B. Marshall, New Yorkista, on Sandinon vankina.

Tämä tieto kumoaa sen, että Marshall olisi tullut murhattua.

Amerikalaisten sotilaiden kerrotaan löytäneen Sandinon pääjoukon, mutta eivät ole uskaltaneet ryhtyä taisteluun, ennenkuin saavat lisää voimia.

"Dangardenin Kansa"

5 näytöksessä.
Yhteiskunnallinen näytelmä
esitetään
Toukokuun 5 p. Alkaen kello 8.30 ill.
S. J. Port Arthurin Haalilla
316 BAY STREET
Sisäänpääsy ovella 40c. Etukäteen 35c.

Sandino aiotaan saartaa ylivoimalla

MANAGUA, Nicaragua, huhtik. 28. — Suuri Yhdysvaltain meriväen joukko-osasto on komennettu pikamarssissa etenemään Pis-Pis kaivosalueelle, estämään Sandinon joukkojen perääntymisen.

Tällä kiertoliikkeellä aiotaan antaa kapinallisille joukoille ratkaiseva isku. Mutta vaikeaksi tehtäväksi se on ainakin tähän asti osoittautunut, sillä Sandinolla on nicaragualaisten kannatus puolellaan.

Viisi kuollut tapaturmassa Afrikassa

CAPE TOWN, South Afr., huhtik. 28. — Johannesburgista matkalle lähtenyt matkustajajuna syöksyi pois kiskoilta Hex River Passin luona, jolloin viisi henkilöä surmaantui. Niistä oli yksi nainen.

Ravintolavaunun syttyessä palamaan levisi tuli nopeasti muihinkin vaunuihin, joten matkustajat täytyi kuljettaa pois toisella junalle.

Radikaalinen päätös Berlinissä

BERLIN, Saksa. — Kaupungin neuvostossa enemmistönä olevat kommunistit ja sosialistit ovat tehneet päätöksen, että neuvosto kieltää kaikissa kaupungin omistamissa sairaaloissa ja hoitoloissa kaikenlaisten uskonnollisten hartaushetkien, saarnojen ja rukoilemiskokouksien pitämisen. Päätöksen tekoa vastustivat katolilaiset ja lutherilaiset vanhoilliset edustajat.

TAHTOISI POISTAA VIINATULLIN JA AKSIISIN

Ottawa, huhtik. 29. — Senaattori Hughes on esittänyt senaatille ehdotuksen, että Canada poistaisi väkijuomille asetetut tullit ja aksiisit. Hän selittää, että tullit ja aksiisit ovat vain kiihoittaneet salakuljetusta ja salapolttimoiden toimintaa, ja väittää, ettei tullien ja aksiisien poistaminen tulisi lisäämään väkijuomain kulutusta.

AVIOERO-OIKEUKSIEN PERUSTAMINEN ONTARIOON

Ottawa. — Kuluneen viikon lopulla oli parlamentissa esillä ehdotus avioero-oikeuksien perustamisesta Ontarion maakuntaan. Nykyisen lainsäädännön mukaan käsittelee parlamentti aviorojutut. Niitä on ollut esillä noin 100 juttua viime päivinä. 53 äänellä 21 vastaan hylkäsi parlamentti esityksen erikoisten avioero-oikeuksien perustamisesta Ontarioon.

RANSKALAISTEN "KOHMELO" VÄHENTYNYT

PARIISI, huhtik. 24. — Valtion ylläpitämät juoppuhullujen parantolat tullaan hävittämään siitä syystä, että niissä ei ole enään riittävästi "kundeja". Tällainen ilmoitus on tehty tilastollisten tietojen julkisuuteen saattamisen ohella, joissa mainitaan, että Ranskassa vangittiin v. 1926 ainoastaan 10,000 juopunutta, kun sensijaan v. 1913 vangittiin 20,000. Samoin on mielenvikaisten lukumäärä huomattavasti alentunut.

AOSTO, Italia, huhtik. 25. — Tämän kaupungin ja Dinierin välillä oleva tunneli luhistui tänään, haudaten maansisään 11 työläistä. Heistä kuitenkin saatiin pelastettua kuusi, neljä tuntia kestäneen kaivaustyön jälkeen.

PARTURI

Tukka poikki ja parta sileäksi. Huoneita ja ruokaa samassa paikassa Montreal Hotellissa.

Emil Salonen
Main Ave. — Rouyn, Que.

Hammaslääkäri
Tohtori ELGIE

Huone 7, Clinic Blk.
McCartney'n ja Burke'n yläpuolella.
Victoria Av. ja Brodie St. kulmassa
FORT WILLIAM

Vastaanottotunnit: päivisin 9 a.p.—6 i.p. Iltasin: 7—9. Puhelin 1008 S.

Toimisto tyttö puhuu suomea ja englantia.

Tyttäret huom.!

Vielä olisi täällä pari reipasta nuorta miestä vailla vakituista sopankeittäjää, ottakaapa tyttäret asia todenkannalta ja kirjoittakaa osoitteella:

H. Kariluoto,
M. Saariluoto,
Low, P.O., Que.

Suomen Kieliopiston

kirjeellisen opetuksen avulla oppii englantia ja esperantoa parhaimmin ja halvimmalla. Suom. K.-opiston on vanhin kirjeopisto Suomessa. Me opetamme Kanadan englantia. Oppilaita ympäri maapalloa. Kurssit helppotajuiset ja selvät. Pyytäkää selostuskirjamme ja lähettäkää 10c.

SUOMEN KIELIOPISTO,
Terijoki, Suomi

The Co-Operative Trading Ass'n of Sudbury, Ltd., haluaa palvelukseensa toimeensa kykenevän

LIIKKEENHOITAJAN

jonka tehtävänä tulee olemaan omistamamme maitoliikkeen hoitaminen. Ensitilalle tullaan asettamaan sellaiset henkilöt, jotka omaavat tarpeellista ammattitaitoa maidon pasteriseerauksessa ja muissa meijeristille kuuluvissa tehtävissä. Liikkeenhoitajan tulisi kyetä pitämään kaksinkertaista kirjanpitoa ja omata riittävä englanninkielen taito, sekä hankkimaan vähintäin tuhannen dollarin takauksen.

Hakemukset suosituksineen ja palkkavaatimuksineen tulee lähettää allaolevalla osoitteella, toukokuun 19 päivään mennessä. Toimeen tulee astua heti kutsun saatua. (88

THE CO-OPERATIVE TRADING ASS'N OF SUDBURY,
Box 1639, Sudbury, Ont.

Punainen taisteluter-vehdys köyhälistön kansainvälisenä juhlapäivänä

Kaikkien maiden työläiset liittykää yhteen.

Martti Pohjansalo, New York City
Irma, Hilma ja John Pohjansalo, Beaver Lake, Ont.
A. Aarret, syrjähän sysätty

Nainen haluaa paikkaa kämpälle

tai muualle. Kykenevä kokiksi.

Vast. nimim.:
"Paikkaa Haluava",
108 Machar Ave., Port Arthur, Ont.

Kykenevä taloudenhoitaja

Enempi vanhempi naishenkilö

Haluaisin palvelijan paikan, joko farmille tai kaupunkiin, mieluummin hauskalle suomalaiselle farmille, jossa ei ole emäntää eikä lapsia. Pikaista vastausta odotan. Osoite:

E. A.,
Box 366, Copper Cliff, Ont.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

siinä on yli 25 miesten ja naisten tautia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan tosisuomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette. varokaa humbuukilääkkeitä ja humbuuki-tohtoreita.

—Lignell'in Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkiliike Yhdysvalloissa—

... LIGNELL CO., Superior, Wis.

Nauttikaa valtamerimatkasta ja matkustakaa Suomeen

RUOTSIN AMERIKAN LINJAN

MAAILMAN KUULUISALLA MOOTTORILAIVALLA

"GRIPSHOLM"

JOKA LÄHTEE

New Yorkista Toukok. 12 p:nä

Göteborgiin

Lyhyt ja mukava matka Suomeen

Maksu kolmannessa luokassa New Yorkista Suomeen ...$113.00

Piletti hieman kalliimpi, mutta vastaa myös arvoansa.

Ostaessanne piletin tälle matkalle te saatte myös tilaisuuden kolmena päivänä tutustua merkilliseen New Yorkin ihmekaupunkiin.

Rautatiematka Montrealista New Yorkiin maksaa $14.16

VAIN 11 TUNTIA MONTREALISTA NEW YORKIIN.
VAIN 10 VUOROKAUTTA NEW YORKISTA SUOMEEN

Atlannin ja Pohjanmeren yli samassa palatsimaisessa valtamerilaivassa

Ei mitään hankaluuksia New Yorkin kautta matkustaessa. RUOTSIN AMERIKAN LINJAN Montrealin konttori auttaa Teitä saamaan Yhdys valtojen läpikulkuviisumin maksutta ja ilman vaikeuksitta.

Tulkaa Montrealiin noin kolme tai neljä päivää ennen purjehduspäivää ja ilmoittakaa RUOTSIN AMERIKAN LINJALLE osoitteella: SWEDISH AMERICAN LINE, 1410 Stanley St., Montreal, Que., saapumisestanne niin Linjan suomalainen edustaja on vastassa asemalla ja auttaa Teitä avuliaasti, nopeasti ja maksutta passi- ja muiden matkaa koskevien asioiden järjestämisessä.

Saadaksenne hyvän paikan laivassa tehkää pilettitilauksenne nyt. Halutessanne tarkempia tietoja kaikista matkaa koskevista asioista kääntykää asiamiehemme puoleen osoitteella:

Swedish American Line
1410 Stanley Street,
MONTREAL, QUEBEC

J. V. Kannasto,
Box 69,
SUDBURY, ONT.

RUOTSIN AMERIKAN LINJA tarjoaa mahdollisimman parhaan palveluksen Suomesta Canadaan tuleville matkustajille.

Ostakaa RUOTSIN AMERIKAN LINJAN ennakolta maksettuja pilettejä ja olkaa vakuutetut matkustajien nopeasta kuljetuksesta.

MARS HOTEL

Ainoa suomalainen hotelli Rouynissa. Siistiä huoneita saatavana.
T. J. KUPIAINEN
Campbell Street
ROUYN, QUE. (K

Hj. Westmanin
PARTURILIIKE, PALLOHAALI JA TUPAKKAKAUPPA
sijaitsee
78 LANG ST., COBALT, ONT.

Samassa paikassa ruokaa saatavana aterioittain ja viikottain. — Huoneita vuokrataan.

Toverillinen kohtelu.

Mrs. Ester Kujala.

NEW BAKING CO.

Valmistaa

suomalaiseen malliin kaikellaisen syötäväksi kelpaavan leivän. Tehkää siis leipätilauksenne meiltä. (K

NEW BAKING COMPANY,
Box 12, Rouyn, Que.

PALLORUUMA
— ja —
Tupakkakauppa
Campbell St. — Rouyn, Que.
J. KEMPI

Me tarjoamme myytäväksi:

Purity jauhoja, sokeria, suolaa, braniä, shortsia, muhennettuja kauroja, syöttönisua, paloteltua maissia, hienonnettua maissijauhoa, täyttä maissia, kananruokaa, mäskiä, simpukan kuoria, öljykakkua, lihajauhetta, vasikansyötettä, uudelleen puhdistettuja lännen kauroja, siemen kauroja, ohraa, nisua, pellavan siemen syöttiä, heiniä ja olkia.

Edward Grain Company
66 Elm St. W. Sudbury, Ont.

Aterioita ja huoneita

Hyvää ruokaa ja siistejä uudestaan sisustettuja huoneita kohtuullisilla hinnoilla tarjoaa poikatalolla

Consumers Society
Sudbury, Ontario. — Elm Street.
Puhelin 1084.
Postiosote: Box 1298. (Ilm.)

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Suomalainen kiuvas Sauna

Ostettuani Kalle Poukaman saunan Ontario kadulla Copper Cliffiin menevän tien varrella, tulen antamaan saunapalvelusta perjantai- ja lauantaipäivinä klo 1:stä päivällä klo 12 yöllä. Pyydän sulkeutua suomalaisen väestön suosioon. Huom.! Noudan myös kotoa. Soittaa puhelin 1444.

Kunnioittaen (PKK

JOHN LEHTELÄ
Ontario Street — Sudbury, Ont.

TURKIKSISTA

maksetaan päivän korkeinta hintaa. Ekspressikulut maksetaan. SUDEN JA KETUN PYYNTIOPPIA saatavana $5.00 hinnalla. Varmat tulokset. Canadan ruskeita ja lento oravan nahkoja halutaan — 10c kappale.

WM. HOTTI,
Comtois Block No. 12, Box 1988, Sudbury, Ont.
(Tähti Stoorin yläkerrassa) Puhelin 1865.

Jack Seppälän sauna

Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. — Puhelin 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,

KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA

202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.
VARASTOPAIKKA — LORNE STREET — PUHELIN 86.

ROUYN OSUUSRUOKALA

Tarjoaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.

FINNISH CLUB (K)
Horne Ave. — Box 455 — Rouyn, Quebec